

**GAP İDARESİ
BAŞKANLIĞI
2009 YILI
FAALİYET
RAPORU**

**T.C. BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**

2009 YILLI FAALİYET RAPORU

BAKAN SUNUŞU

Ülkemizde yerel kaynakların etkin kullanımı yoluyla bölgesel gelişmenin sağlanması amacıyla yönelik olarak uygulanan, insan mutluluğunu ve refahını temel alan, sürdürülebilir kalkınma yaklaşımını benimseyen en kapsamlı program Güneydoğu Anadolu Projesi'dir. Bölgenin zengin su ve toprak kaynaklarından faydalanılması düşüncesiyle ele alınan proje, zamanla kalkınmanın tüm bileşenlerini kapsayan çok sektörlü, entegre bir programa dönüşmüştür; bu durum hem farklı sektörlerde birbirini tamamlayan, birbirinin ön koşulu olan yatırımların izlenmesi ve yönlendirilmesini, hem de bu yatırımları yürüten kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasını gerekli kılmıştır. Bu

amaçla kurulan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bir yandan kendisine verilen bu temel görevi yerine getirirken diğer yandan da bölgesel kalkınmada model oluşturacak, hedef kitlelerin planlamadan uygulamaya kadar tüm süreçlere katkı verdiği, sürdürülebilirlik esasının temel alındığı örnek proje uygulamaları başlatmakta ve yürütmektedir.

Bilindiği gibi, 2008 yılında Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'ın başta sulamalar olmak üzere büyük bölümünün beş yıl içerisinde tamamlanması kararı alınmış, GAP Eylem Planı hazırlanmış ve ihtiyaç duyulan finansman kaynağı sağlanmıştır. GAP Bölge Kalkınma İdaresi, GAP Eylem Planı kapsamında yer alan 4 ana eksen, 73 eylem ve bu eylemler altında yer alan 300'den fazla proje ve faaliyetin izlenmesine yönelik sistemi oluşturmuştur. Plan kapsamındaki gelişmeler kurumlardan gelen bilgiler doğrultusunda üçer aylık dönemler itibarıyla raporlanmakta, altı ayda bir toplanan GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi'nde görüşülmekte ve yine yılda iki kez toplanan GAP Yüksek Kurulu'nda gerekli kararlar alınmaktadır. Ayrıca, yakından takip edilen bütün bu gelişmeler kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

GAP İdaresi Başkanlığı ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan bir bölgesel kalkınma yaklaşımını benimsemiştir. Katılımcılık, bütün faaliyetlerinin temel koşuludur. Sürdürülebilir insani kalkınmanın sağlanabilmesi için kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinin gerekliliğinin bilincindedir. Tarımsal çalışmalar, yenilenebilir enerji, sosyal projeler, çevre, turizmin geliştirilmesi, kültür varlıklarının korunması ve altyapının iyileştirilmesine yönelik bütün proje ve faaliyetlerini bu yaklaşımla uygulamaya koymaktadır.

2006 yılından beri kamu kurumları tarafından hazırlanarak ilgili idarelere verilen ve kamuoyuna açıklanan faaliyet raporları, kamu yönetimi reformu çerçevesinde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması ile kamu idarelerinin şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun artırılmasında temel araçlardan biri kabul edilmiştir.

GAP İdaresi Başkanlığının da sorumluluk, doğruluk, tarafsızlık, açıklık, tutarlılık ve yıllık olma ilkeleri ve ilgili yönetmelik doğrultusunda hazırladığı "GAP İdaresi 2009 Yılı Faaliyet Raporu"nun tüm taraflara yararlı olmasını diliyorum.

Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

BAŞKAN SUNUŞU

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farklılıkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), aynı zamanda ölkemizi uluslararası alanda markalaştıran son derece önemli ve kapsamlı bir projedir.

Güneydoğu Anadolu Projesi, başlangıçta Bölge'nin su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesine dayanan bir program olarak ele alınmış; proje kapsamında Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde 22 baraj, 19 hidroelektrik santralı ile 1.8 milyon hektar alanda sulama şebekesi yapımı öngörölmüştür. 1989 yılında GAP Master Planı'nın hazırlanması ile tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da içine alan GAP, bugün sürdürülebilir insani kalkınmaya dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesi olarak uygulanmaktadır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kalkınmayı hızlandırmak, GAP kapsamındaki yatırım ve faaliyetlerin eşgüdüm içerisinde gerçekleşmesini sağlamak üzere 1989 yılında GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı kurulmuş ve bölgesel kalkınmanın planlanması, çeşitli sektörlerde farklı kuruluşlar tarafından yürütölmekte olan GAP yatırımlarının yönlendirilmesi, izlenmesi ve kuruluşlar arası koordinasyonun sağlanması ile görevlendirilmiştir.

Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımların hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 sonuna kadar tamamlanması; ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve istihdam artışı sağlanarak bölgede yaşayan vatandaşların refah, huzur ve mutluluğunun artırılması amacıyla GAP Eylem Planı hazırlanmış; izleme-değerlendirme ve koordinasyon görevi ise GAP Bölge Kalkınma İdaresi'ne verilmiştir.

GAP İdaresi, tüm proje ve faaliyetlerini sürdürülebilirlik, katılımcılık, insan odaklılık, çevre ve kültürel varlıklara duyarlılık, eşitlik, çözüm odaklılık ve adil olma ilkeleri doğrultusunda yürötmektedir.

"GAP İdaresi 2009 Yılı Faaliyet Raporu", 2003 yılında çıkarılan 5018 Sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu" kapsamında, kamu idarelerine faaliyet raporlarının hazırlanmasında verilen yeni sorumluluklar çerçevesinde hazırlanmıştır. Raporun, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na tahsis edilen kaynakların kullanımı ve 2009 yılında GAP İdaresi tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin içerdđđi ayrıntılı bilgilerle mali saydamlılık ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde İdare'mize ilişkin bilgi ihtiyacını karşılayacağını umuyoruz.

Sadrettin KARAHOCAGİL
GAP İdaresi Başkanı

İÇİNDEKİLER

Bakan Sunuğu	2
Üst Yönetici Sunuğu	3
I. Genel Bilgiler	5
A. Vizyon ve Misyon	5
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	5
C. İdare'ye İlişkin Bilgiler	7
1. Fiziksel Yapı	7
2. Örgüt Yapısı	7
3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	10
4. İnsan Kaynakları	11
5. GAP İdaresi Tarafından Sunulan Hizmetler	14
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	17
II. Amaç ve Hedefler	17
A. İdare'nin Amaç ve Hedefleri.....	17
B. Temel İlkeler	18
III. Faliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler	18
A. Mali Bilgiler	18
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	18
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	20
3. Mali Denetim Sonuçları	20
B. Performans Bilgileri	20
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	20
2. Performans Sonuçları Tablosu	68
IV. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi	73
A. Güçlü Yönler	73
B. Zayıf Yönler	73
C. Değerlendirme	73
V. Öneri ve Tedbirler	74

GENEL BİLGİLER

A. VİZYON ve MİSYON

GAP İdaresi, 2008-2012 yıllarını kapsayan Stratejik Planını hazırlamış; vizyon ve misyonu şöyle belirlemiştir:

Vizyon GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın vizyonu; sürdürülebilir bölgesel kalkınmanın sağlanması, yaşam kalitesinin ve verimliliğin artırılması için doğal ve beşeri kaynakların yönetimine ilişkin politika oluşturma süreçlerinde söz sahibi olan, yüksek kalitede uzmanlığa sahip, ulusal ve uluslararası alanda adres gösterilen bir bölgesel kalkınma kuruluşu olmaktır.

Misyon GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda bölgesel kalkınma planları ve programları hazırlayarak kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendiren, uygulamaları koordine eden, izleyen ve değerlendiren, uygulamalar için fon yaratan, model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, ulusal ve uluslararası düzeyde GAP'ın tanıtımını yapan bir bölgesel kalkınma kuruluşudur.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı 27 Ekim 1989 tarihli Bakanlar Kurulu kararı, 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile "GAP kapsamına giren yörelerin – Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak – süratle kalkındırılması, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbirleri almak veya aldirmek, kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak" üzere 15 yıllık bir süre için kurulmuştur.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görevleri 2. maddede aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- a) Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt ve Şanlıurfa illerini içine alan GAP Bölgesi (Batman, Kilis ve Şırnak da il statüsünü kazandıktan sonra buraya dahil olmuştur) için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,
- b) Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,
- c) Bölge'de uzun vadeli planlar ve programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım madencilik, imalat sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmalarını yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,
- d) Bölge'de sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- e) Bölge'de kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- f) Nazım ve uygulama imar planları ile revizyonların tamamını veya bir kısmını plan değişikliği dahil ada ve parsel bazına kadar yapmak veya yaptırmak,

- g) Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek,
- h) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,
- l) Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek, halkın tarımsal alan dahil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- j) Başbakanlıkça bu konuda verilecek diğer görevleri yapmaktır.

388 sayılı KHK'nın 9'uncu maddesi, 11 Aralık 1997 tarihinde kabul edilen **4314 sayılı Kanun** ile değiştirilerek İdare'nin gelirleri;

- a) Başbakanlık bütçesine konulacak ödenekler,
 - b) Her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlar,
 - c) Faiz, hizmet, kira gelirleri ile sair gelirler
- şeklinde belirlenmiştir.

388 sayılı KHK'de belirtilen yasal sürenin bitme aşamasına gelindiğinde, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın süresinin 3 yıl daha uzatılması kararlaştırılmış ve bununla ilgili **5254 sayılı Kanun**, 11 Kasım 2004 tarih ve 25640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

AB'ye katılım sürecinde bölgesel politikalar çerçevesinde 8 Şubat 2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında **5449 sayılı Kanun**; GAP İdaresi'ne, "Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsayan bölgelerde kurulacak kalkınma ajansları üzerindeki koordinasyon görevini, Devlet Planlama Teşkilatı'nın belirleyeceği usul ve esaslara göre yürütmek" görevini vermiştir.

5449 sayılı Kanun'un 30. maddesi; 388 sayılı GAP İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki KHK'nın 2. maddesinin "nazım ve uygulama imar plan değişikliği dahil ada ve parsel bazına kadar yapmak veya yaptırmak" şeklindeki (f) bendini de "nazım ve uygulama imar planlarını yapmak ve yaptırmak" şeklinde değiştirmiş ve 3. maddenin son fıkrasını (GAP İdaresi'nin görev alanına giren konularda 1580 sayılı Belediye Kanunu ve 3194 sayılı İmar Kanunu ile diğer kanunların ilgili idarelere verdikleri imar ve altyapıya dair hak ve yetkiler bu İdare'ye devredilmiş sayılır.) yürürlükten kaldırmıştır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın **görev süresinin ikinci kez ve bu defa 5 yıl daha uzatılması** hakkındaki 25 Mayıs 2007 tarihli ve 5670 sayılı Kanun, 1 Haziran 2007 tarih ve 26539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

18 Haziran 2008 tarih ve 26910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan **GAP Eylem Planı**'nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş olarak da GAP Bölge Kalkınma İdaresi belirlenmiştir. Ayrıca oluşturulan "GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi"nin başkanlığı ve sekretarya hizmetleri de GAP İdaresi tarafından yürütülmektedir.

15 Ocak 2009 tarih ve 27111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14535 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Ankara'da bulunan merkezi 2 Mart 2009 tarihinde Şanlıurfa'ya taşınmıştır.

C. İDARE'YE İLİŞKİN BİLGİLER

1. FİZİKSEL YAPI

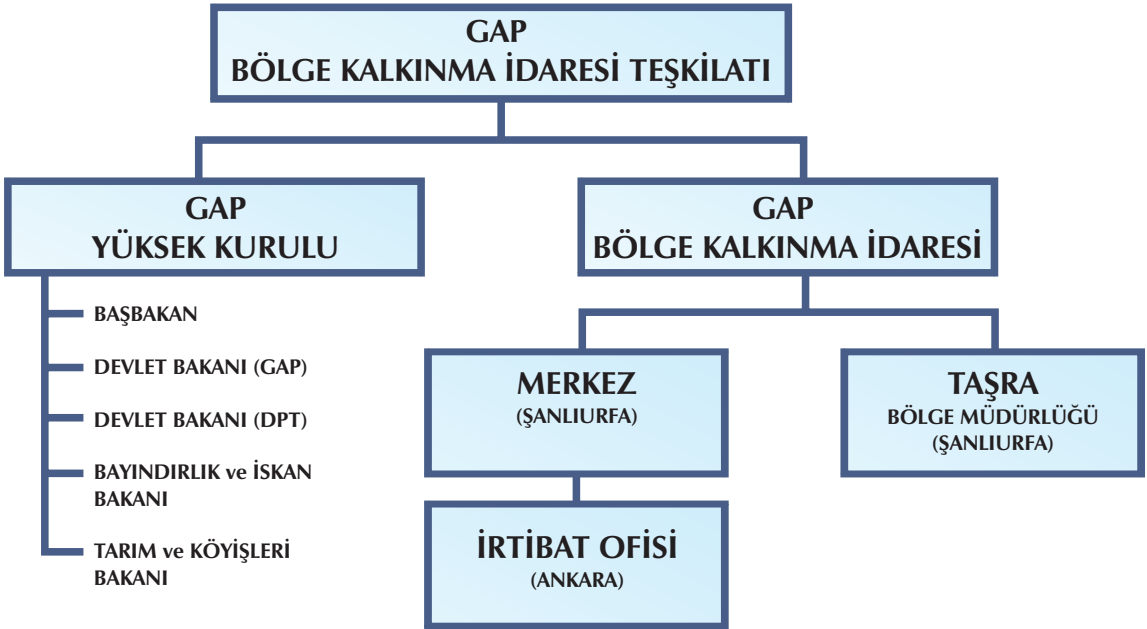
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın merkezi ve Bölge Müdürlüğü Şanlıurfa'dadır. Ankara'da ise bir irtibat ofisi bulunmaktadır.

Bölgede ve merkezde bulunan hizmet binaları ile irtibat ofisi binası kiralanmıştır. Şanlıurfa'da yer alan merkez hizmet binası 10 katlı olup teras katında yemekhanesi bulunmaktadır. Yine Şanlıurfa'daki Bölge Müdürlüğü, Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü'ne ait bir kampus içinde yer almakta; 3 adedi ofis, 4 adedi de lojman olarak kullanılan toplam 7 binadan oluşmaktadır. Binalar iki katlı olup, her katta iki daire vardır. Ankara'daki irtibat ofisi ise 4 katlı bir apartmanda bulunmaktadır.

2. ÖRGÜT YAPISI

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın genel organizasyon şeması Şekil 1'de yer almaktadır.

Şekil 1: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı Organizasyon Yapısı

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı; GAP Yüksek Kurulu ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'ndan oluşmaktadır.

GAP Yüksek Kurulu

GAP Yüksek Kurulu, Teşkilat'ın en yüksek karar organı olup, GAP İdaresi tarafından hazırlanacak her türlü plan, proje ve programları inceleyerek karara bağlar. GAP Yüksek Kurulu, Başbakan başkanlığında GAP'tan sorumlu Devlet Bakanı, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Devlet Bakanı ile Bayındırlık ve İskan Bakanı'ndan oluşmuştur.

2002/56 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Tarım ve Köy işleri Bakanı da 2 Aralık 2002 tarihinden itibaren GAP Yüksek Kurulu'nun üyesi olmuştur.

Gerektiğinde GAP Yüksek Kurulu'na, konuları ile ilgili olarak diğer Bakanlar da davet edilebilir.

GAP Yüksek Kurulu yılda iki kez toplanmaktadır. Birinci toplantıda GAP Bölgesi'nde yürütülen yatırımların yılsonu itibarıyla değerlendirilmesi, sorun ve darboğazlar ile çözüm önerilerinin ele alınması, ikinci toplantıda da sonraki yılın yatırım programının gözden geçirilerek, Bölge'ye ilişkin öncelikli projelerin görüşülmesi gündeme alınmaktadır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi)

GAP İdaresi, bir başkan ve iki başkan yardımcısı ile yeterli sayıda uzman ve memurdan oluşur. Merkez ve taşra teşkilatı Şanlıurfa'da örgütlenmiştir.

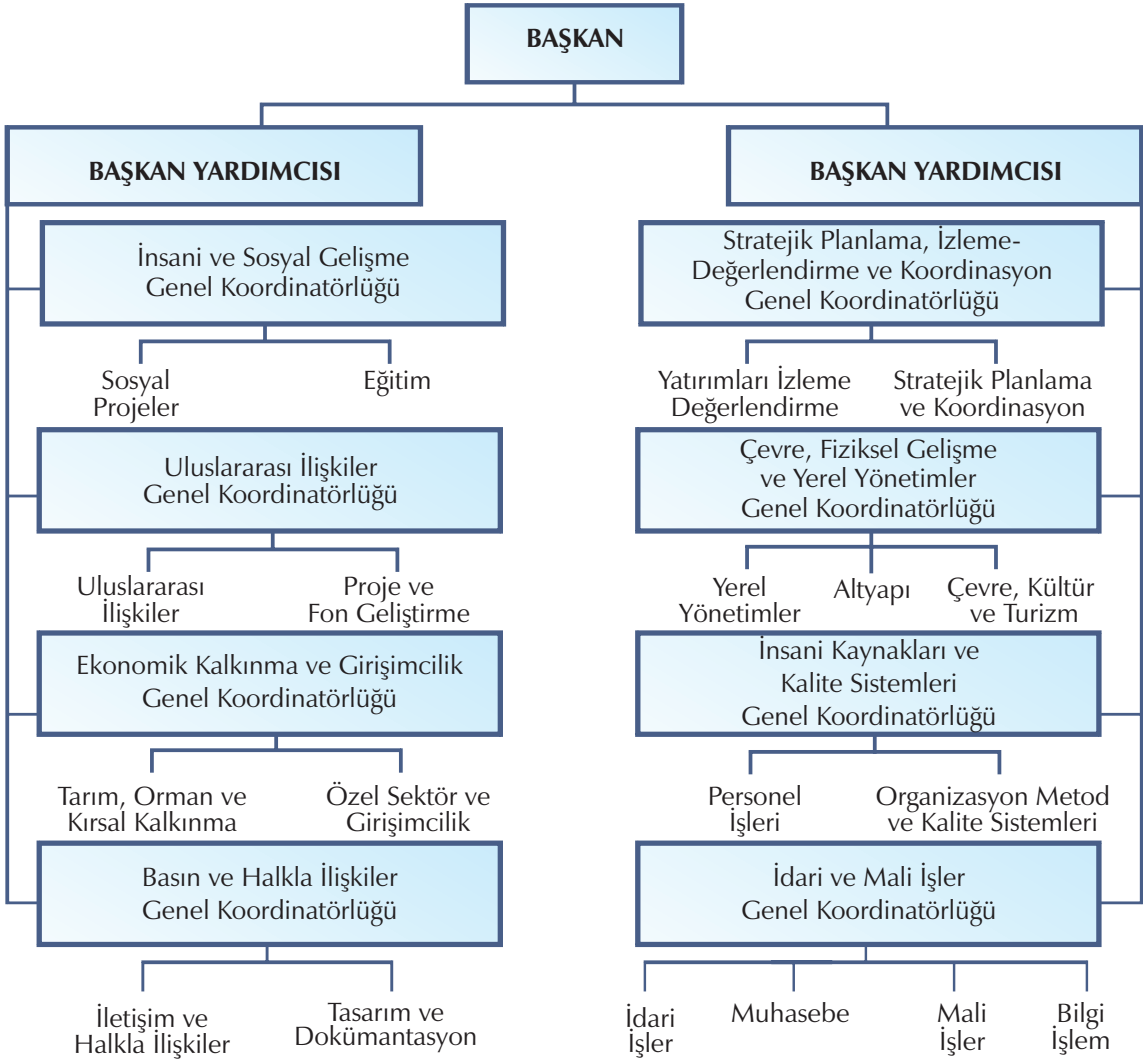
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, ilgili Devlet Bakanı'nın sorumluluğunda, GAP Yüksek Kurulu kararları çerçevesinde, Bölge kalkınmasına dair planlama, araştırma ve uygulama çalışmalarını yürütmekle görevlidir. Ayrıca, GAP Yüksek Kurulu'nun sekretarya hizmetlerini de yürütmektedir.

388 sayılı KHK'ye göre Şanlıurfa'da örgütlenen GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü ise GAP Bölgesi'nde uygulama ve araştırma çalışmalarını yürütmektedir.

GAP İdaresi'nin kuruluş yasası olan 388 sayılı KHK'da GAP İdaresi'nin 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda uzmandan oluşacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede 1989 yılında matris sisteme dayanan bir organizasyon yapısı oluşmuştur. İdare'nin 2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte "norm kadro" çalışmalarını tamamlaması ile bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur.

2006 yılındaki son düzenlemelerle Merkez ve Bölge Müdürlüğü'nün organizasyon şeması aşağıdaki son halini almıştır:

Şekil 2: GAP İdaresi Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması

Şekil 3: GAP İdaresi Bölge Teşkilatı Organizasyon Şeması

3. BİLGİ ve TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Tablo 1: Yazılımlar (MS Office, işletim sistemleri, diğer yazılımlar, v.b.)

	Merkez*	Bölge Müdürlüğü
Oracle	5	-
Office XP	180	52
Office 97	-	1
Windows 98	-	15

* İrtibat ofisi de dahildir.

GAP İdaresi'nin merkezde bulunan iletişim ağı altyapısı 2009 yılında Başkanlık merkezinin Şanlıurfa'ya taşınmasından dolayı yenilenerek bilgisayarlar ile switch'ler arasında 10/100 Mbit hızında çalışan ethernet tabanlı altyapıya geçilmiştir. Kablolamada ise Fiber Optik ve UTP kablolar kullanılmıştır.

GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü'nde bulunan iletişim ağı altyapısı 1999'da kurularak bilgisayarlar ile switch'ler arasında 10/100 MBit hızında çalışan ethernet tabanlı altyapıya geçilmiştir. Kablolamada ise UTP kablolar kullanılmıştır.

GAP İdaresi Merkezi ve Bölge Müdürlüğü arasında fiziksel/sanal aktif bir bağlantı bulunmamaktadır.

GAP İdaresi Merkezi 5 Mbit hızında fiber optik kablo üzerinden servis sağlayıcı firma aracılığı ile internet bağlantısına sahiptir. GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü ise 2 GB hızında GSHDSL olarak TTelekom aracılığı ile internet bağlantısına sahiptir.

E-DÖNÜŞÜM (İnternet, Intranet olanakları, web sayfaları, portal çalışmalarını vb.)

GAP İdaresi İnternet Sitesi, Bilgi İşlem Koordinatörlüğü tarafından İdare'nin ihtiyaçları çerçevesinde geliştirilmiştir. Gelişen teknoloji ve ihtiyaçlar çerçevesinde periyodik olarak güncellenmekte ve yenilenmektedir. GAP İdaresi Bilgi İşlem Koordinatörlüğü gelişen teknolojiyi takip ederek oluşan ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli uygulamaları internet tabanlı olarak geliştirmekte ve kendi bünyesindeki uygulama sunucularında çalıştırılmasını sağlamaktadır.

GAP İdaresi uygulama sunucularında Intranet ortamında kullanılan yazılımlar 2002 yılından sonra yapılandırılmış olan yüksek hızlı internet bağlantısı ile ilgili güvenlik prosedürleri çerçevesinde internete bağlı herhangi bir bilgisayardan erişilebilir hale getirilmiştir.

GAP İdaresi bünyesindeki Uygulama Sunucuları üzerinde PHP ve MySQL kullanılarak açık kaynak kodlu olarak her türlü uygulamaların geliştirilmesi ve çalıştırılması mümkündür.

Tablo 2: Donanım (PC, notebook, renkli yazıcı, laser yazıcı, tarayıcı, server, switch, firewall, projeksiyon cihazı (adet ve birimlere dağılımı))

	Merkez*	Bölge Müdürlüğü	Toplam
PC	144	63	207
Notebook	46	11	57
Yazıcı	67	31	98
Tarayıcı	3	1	4
Server	1	2	3
Switch	14	4	18
Firewall	1	1	2
Projeksiyon cihazı	3	4	7

* İrtibat ofisi de dahildir.

4. İNSAN KAYNAKLARI

2009 sonu itibariyle GAP İdaresi'nde 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 73 memur, 65 sözleşmeli uzman, 25 sözleşmeli bilgisayar işletmeni, 40 sürekli işçi kadrosu ile 71 geçici işçi mevcuttur. 17 memur, 58 sözleşmeli uzman, 45 Proje bazında çalışan personel, 2 diğer bir şekilde görevli (1 hizmet sözleşmeli, 1 üniversiteden görevli), 14 4/B sözleşmeli, 37 sürekli işçi, 71 geçici işçi olmak üzere toplam 244 kişi görev yapmaktadır.

Tablo 3: GAP İdaresi'nde Çalışanların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Sözleşmeli	657 Memur	4/B Sözleşmeli	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	TOPLAM
1990	52	-	-	-	-	-	-	52
1991	57	1	-	-	-	-	-	58
1992	67	2	-	-	82	-	-	151
1993	68	3	-	-	100	-	-	171
1994	60	8	-	-	85	-	-	153
1995	55	15	-	-	79	-	-	149
1996	60	12	-	-	73	-	-	145
1997	66	14	-	-	113	-	-	193
1998	82	17	-	-	134	-	17	250
1999	87	17	-	-	134	-	17	255

Yıllar	Sözleşmeli	657 Memur	4/B Sözleşmeli	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	TOPLAM
2000	82	18	-	-	141	-	16	257
2001	77	23	-	-	141	15	23	279
2002	74	27	-	-	142	35	27	305
2003	72	24	-	-	143	33	10	282
2004	65	22	-	-	140	32	4	263
2005	66	17	-	-	132	32	7	254
2006	65	20	-	-	144	31	4	264
2007	61	20	16	40	84	31	4	256
2008	59	19	16	38	77	45	5	259
2009	58	17	14	37	71	45	2	244

Tablo 4: GAP İdaresi'nde Çalışanların Dağılımı*

Üniteler	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	657 4/B	Proje Bazında Çalışan Personel	Kurumundan Görevli	TOPLAM
A- Merkez teşkilatı:								
1- Başkanlık (Özel Kalem ve Sekreter)	3	2	3	-	1	-	-	9
2- Çevre, Fiziksel Geliş.ve Yer.Yön.Gen.Koord.	-	6	5	-	1	-	-	12
3- Uluslararası İlişkiler Gen.Koord.	-	2	2	-	1	1	-	6
4- Basın ve Halkla İlişkiler Gen. Koord.	-	4	6	-	-	3	-	13
5- Stratejik Plan.İzleme-Değ.ve Koord. Gen.Koord.	-	13	2	-	-	-	-	15
6- Ekonomik Kalkınma Genel Koordinatörlüğü	1	3	1	-	3	3	-	11
7- İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	-	4	3	-	1	2	-	10
8- İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Gen.Koord.	-	5	2	-	1	2	-	10
9- İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	1	5	21	14	3	1	-	45
10- Bölge Kadrosunda Olup Merkezde Çalışan Prs.	3	-	-	-	-	2	-	5
11- TBMM de Görevli	-	1	-	-	-	-	-	1
12- Devlet Bakanlığında Görevli	-	3	7	4	1	2	-	17
13- Başka Kurumda Geçici Görevli	-	-	2	1	-	-	-	3
TOPLAM (A)	8	48	54	19	12	16	-	157

Üniteler	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	657 4/B	Proje Bazında Çalışan Personel	Kurumundan Görevli	TOPLAM
B-Taşra teşkilatı:								
1- Bölge Müdürü	-	1	-	-	-	-	-	1
2- Çevre,Fiz. Gelişme Yerel Yön. Grup Müd.	-	2	6	-	-	-	-	8
3- Ekonomik, Sos. Kalkınma ve Giriş. Grup Müd.	4	4	3	-	-	15	-	26
4- İnsan Kayn., İdari ve Mali İşler Grup Müd.	3	3	8	17	1	12	-	44
5-Merkez Kadros. Olup Bölgede Çalışan Prs.	-	-	-	1	1	-	-	2
6- Diğer İllerde Projelerde (ÇATOM-GİDEM) Çalışan Prs.	1	-	-	-	-	2	-	3
7- Başka Kurumda Ücretsiz İzinli Personel	1	-	-	-	-	-	-	1
TOPLAM (B)	9	10	17	18	2	29	-	85
T O P L A M (A+B)	17	58	71	37	14	45	-	242

* Hizmet sözleşmeli olarak çalışan 1 kişi ile üniversiteden görevli 1 kişi toplama dahil edilmemiştir.

GAP İdaresi'nde çalışan personel; 657 sayılı DMK, 4857 sayılı İş Kanunu, 388 sayılı KHK ve diğer ilgili yönetmelikler haricinde **"Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esasları"** ve **"Geçici İşçi Çalışma Esasları"**na göre görev yapmaktadır.

GAP İdaresi'nde 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle çalışan 242 kişinin 135'i yüksek öğrenim, 66'sı lise, 41'i ilköğretim mezunudur.

Tablo 5: GAP İdaresi Personel Durumu*

	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	657 4/B	Diğer	TOPLAM
Yüksek Öğrenim	11	51	38	-	8	27	135
Lise	5	7	30	13	6	5	66
İlköğretim	1	-	3	24	-	13	41
TOPLAM	17	58	71	37	14	45	242

Yüksek öğrenim yapmış olanların 43'ü mühendis, 9'u şehir plancısı/mimar; 57'si sosyal bilimler, 14'ü diğer bölümler ve 12'si meslek yüksekokulu (2 yıllık) mezunudur.

Tablo 6: Yüksek Öğrenim Mezunu Personelin Dağalımı

	Sayı
Mühendis	43
Şehir Plancı-Mimar	9
Sosyal Bilimler	57
Diğer Bölümler	14
Yüksek Okul (2 Yıllık)	12
TOPLAM	135

İdare'de halen çalışan 242 kişiden:

- 43'ü on yıldan fazla, 15'i on yıldan az sözleşmeli;
- 16'sı on yıldan fazla, 1'i on yıldan az memur;
- 7'si on yıldan fazla 7'si on yıldan az 4/B sözleşmeli;
- 54'ü on yıldan fazla, 17'si on yıldan az geçici işçi;
- 32'si on yıldan fazla, 5'i on yıldan az sürekli işçi olarak çalışmaktadır.

5. GAP İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN HİZMETLER

GAP İdaresi'nin merkez ve bölge birimleri tarafından sunulan hizmetler aşağıda özetlenmiştir.

a) Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü: İdare'nin bölge kalkınmasına yönelik tarım-orman, kırsal kalkınma ve özel sektör yatırımlarıyla ilgili araştırma, etüt, proje ve plan-program çalışmalarını yürütür ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların bu yöndeki uygulamalarıyla ilgili koordinasyonu sağlar. Bölge'ye yönelik kırsal kalkınma programları hazırlar ve uygular. Tarımsal projelerde yeni metot ve teknolojilerin kullanılması ve hedef kitleye benimsetilmesi, üreticilerin örgütlenmesi ve eğitim-yayım hizmetlerinden yararlanması, tarım-sanayi entegrasyonunun teşvik edilmesi ve sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapar.

Bölge'de özel sektör yatırımlarının gelişmesine yönelik araştırma yapılması, yatırım ortamının periyodik olarak analiz edilmesi, ilgili kamu kuruluşları ile dış ticaret ve yatırım mevzuatı uygulama esasları konularında temaslarda bulunarak sonuçlarının bölge girişimcilerine aktarılması çalışmalarını yürütür. Bölge'de yatırım yapmak isteyen yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılara, Bölge'nin yatırım fırsatları konusunda bilgi sunar ve potansiyel girişimcileri yatırıma özendirme için çalışmalar yapar; Bölge özel sektör üretimlerinde rekabet avantajının yakalanmasına yönelik öneriler geliştirir ve hedef gruplara aktarır.

b) İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü: GAP Bölgesi'nde ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirir. Bölgenin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarını, ihtiyaçlarını, önceliklerini, tutumlarını ve kalkınmanın özel hedef gruplarını nitelikleriyle birlikte belirlemeye yönelik araştırmaları planlar, yapar ve/ya yaptırır. Toplumun öncelikle gelir kaynaklarına, temel sosyal hizmetlere ve bilgiye ulaşmakta ve karar alma süreçlerine katılmakta güçlük çeken

dezavantajlı konumda bulunan kesimlerinin (kadınlar, çocuklar, gençler, topraksız ve küçük topraklı çiftçiler, kent yoksulları gibi) kalkınma ile entegrasyonunun ve kalkınmanın getirilerinden daha fazla yararlanmalarının sağlanmasına yönelik projeler geliştirir, uygular veya uygulatır. Eğitim/sağlık ve sosyal hizmetlerin etkinliğinin artırılması ve bu hizmetlerin tüm toplum kesimlerine ulaştırılması yönünde çalışmalar yapar. Kırsal kalkınma projelerinin (yayım, kırsal altyapı, yerleşim düzeni, örgütlenme vs.) hazırlanması ve uygulanmasına katkı sağlar. Toplumun yoksul kesimleri için küçük ölçekli gelir getirici projeler geliştirir ve uygular. Başta gençler olmak üzere işsizlere yönelik meslek kazandırıcı eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanmasına katkı verir. Toplumsal katılımı ve örgütlenmeyi geliştirme yönünde çalışmalar yapar.

İdare'nin bu süreçte edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerinin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarını yürütür, iç ve dış talepler doğrultusunda deneyim değişimine yönelik eğitim ve çalışma ziyaretleri düzenler.

c) Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü: GAP Bölgesi'nde harita ve altyapı - inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapar ve yaptırır, onaylar, imar planı ile ilgili işleri uygun bulur ve ilgili idareye onay için sunar. Fiziksel gelişme ve mekana ilişkin projeler yürütür, yerel yönetimler ile ilişkileri geliştirir, gerektiğinde teknik destek verir ve ortak çalışmalarda bulunur.

Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikalar, projeler geliştirir ve bunları uygular. Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımı, değerlendirilmesi ve korunmasına dönük çalışmaların gerçekleştirilmesini, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlar.

d) Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü: GAP İdaresi'nin yabancı ülke ve uluslararası kuruluşlar ile olan iletişiminin gerçekleştirilmesi ve AB program ve yapısal araçlarının etkin kullanımına yönelik kurumlarla işbirliğinin sağlaması için çalışmalar yürütür. AB ile tam üyelik görüşmeleri sürecine bağlı olarak uygulama ve gelişmeleri izler, gerekli katılımlarda bulunur. Ulusal Programın uygulanması çerçevesinde GAP İdaresi'nin dahil olduğu komite toplantılarına katılır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

AB-GAP Bölgesel Kalkınma Programı kapsamındaki projelere ilişkin çalışmaları izler ve koordine eder. İdare'nin şimdiye kadar yabancı kuruluşlarla imzaladığı işbirliği protokollerinin aktif hale getirilmesi ve yeni işbirliği protokolleri için girişimlerde bulunur.

GAP'ın tamamlanması amacıyla projelere finansman sağlanması ve projelerin hayata geçirilmesi doğrultusunda teknik destek ve kredi/hibe, fon temin edebilecek yabancı kurum ve uluslararası kuruluşların belirlenerek kredi, hibe, eğitim ve teknik yardım imkanlarının araştırılması, temaslarda bulunulması yönünde çalışmalar yapar.

e) Stratejik Planlama-İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koordinatörlüğü: Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde İdare'nin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek ve amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapar. Bölgeye ilişkin "izleme ve değerlendirme" bulgularının ya da tavsiyelerinin politika ve programların yaratılmasında kullanılmasını sağlar.

İdare tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerle birlikte GAP Bölgesi'nde gerçekleştirilen tüm kamu yatırım ve faaliyetlerini izler; kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamaya yönelik çalışmaları gerçekleştirir. Kurumlardan gelen faaliyet ve yatırımları izleme bilgilerini derler, yıllık ve periyodik raporları hazırlar ve ilgili birim ve kurumlara gönderir.

GAP Yüksek Kurulu gündemini belirlemeye yönelik çalışmaları yapar. Kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun tekliflerine ilişkin görev ile bu kapsamdaki diğer görevlerin yerine getirilmesini sağlar.

İdare'nin birimleri tarafından hazırlanan yıllık yatırım programı teklifini derler, DPT'ye gönderir ve vize çalışmalarını yürütür.

f) Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü: GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri yürütür. Ulusal ve uluslararası sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarıyla gerekli iletişimi sağlar. GAP'la ilgili açılış törenleri, konferans, sempozyum, seminer, sergi, fuar, yarışma, sportif ve kültürel faaliyetler düzenler, yapılan çalışmalar ve yürütülen projelerle ilgili tanıtım materyallerini hazırlar ve basılmasını sağlar.

GAP Yüksek Kurulu ve GAP Koordinasyon Kurulu toplantılarının sekretaryasını ve çalışmalarını organize eder. Kurum içi koordinasyonu sağlamaya yönelik organizasyonları gerçekleştirir.

Yayınların ve periyodiklerin düzenlenmesi, arşivlenmesi, stoklanması, satışı ve İdare bünyesindeki yazılı, görsel ulusal ve uluslararası tanıtım amaçlı materyallerin kontrol, tasarım ve ürün haline gelmeden önceki tüm aşamaları ile Bilgi Edindirme Birimi faaliyetlerini yürütür.

Proje bölgesini görmek isteyen yerli ve yabancı devlet adamı, üniversiteler, basın-yayın kuruluşları ile kurum ve kuruluşların bölge gezilerini organize eder.

g) İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koordinatörlüğü: İdare'nin insan gücü planlaması, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetleri, iş tanımları, iş analizleri, hizmet içi eğitim, performans değerlendirme sistemi çalışmalarını yapar. Başkanlığın özlük haklarını kapsayan personel politikası çalışmalarını yürütür ve personel sistemini geliştirmek için çalışmalar yaparak tekliflerde bulunur. Kamu Etik Kurulu ile ilgili iş ve işlemleri yapar.

İdare'nin personel ihtiyacının karşılanmasına ilişkin seçme, atama, görevlendirme ve oryantasyon işlemlerini yürütür. Yurtiçi- yurtdışı geçici görevlendirme; kadro, sicil, vize, terfi, intibak ve izin; her türlü özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemlerini yapar. Mal bildirimini, hizmet birleştirilmesi-borçlanması ve emeklilik işlemlerini yürütür. Soru önergelerine verilecek cevapların sekretarya hizmetlerini yerine getirir.

h) İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü: GAP İdaresi Başkanlığı'na ait bütçeyi oluşturur ve uygular. Bütçe çerçevesinde her türlü idari, mali, satın alma ve muhasebeleştirme işlemlerini yürütür.

İdare'nin bilgisayar, yazıcı, diğer donanım birimleri ve yazılımları ile web sayfasının güncellenmesiyle ilgili işleri yürütür.

6. YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 01.01.2006 tarihinde tüm hükümleri ile yürürlüğe girdiğinden iç kontrol sistemi bu düzenlemelere uygun olarak yürütülmüştür.

Başkanlık merkez ve taşra teşkilatı, 4 ana hizmet, 5 yardımcı birimden oluşmaktadır. Başkanlığın temel görevleri bu birimler tarafından yürütülmektedir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARE'NİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Bölgesel Kalkınmanın İzlenmesi, Yönlendirilmesi ve Kurumlar arası Koordinasyonun Sağlanması

GAP İdaresi, bölgesel kalkınmayı “izlemek, değerlendirmek ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak” görevini en etkin şekilde yerine getirmek ve bölgesel kalkınmayı en kısa sürede gerçekleştirmeye yönelik tedbirleri zamanında almak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Ayrıca, GAP Eylem Planı kapsamındaki uygulamaları da dönemsel olarak izlemekte ve GAP Yüksek Kurulu'nu bilgilendirmektedir.

GAP Eylem Planı, Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımların hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 sonuna kadar tamamlanmasını; ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve istihdam artışı sağlanarak bölgede yaşayan vatandaşların refah, huzur ve mutluluğunun artırılmasını amaçlamaktadır. GAP Eylem Planı kapsamında 4 gelişme eksenini ve bu eksenler altında 73 ana eylem bulunmaktadır. Ana eylemler çerçevesinde yer alan proje ve faaliyetlerin sayısı ise 300'ün üzerindedir.

Ulusal ve Uluslararası Sermayenin Bölge'ye Çekilmesi

GAP ve GAP Bölgesi'ndeki yatırım fırsatlarının tanıtımı amacıyla yurt içi ve yurt dışı yatırımcılarla toplantılar, Bölge'ye iş gezileri düzenlenmekte ve yabancı sermayenin Bölge'ye çekilmesine çalışılmaktadır.

GAP Bölgesi'nin kalkındırılması ve Proje'nin biran önce tamamlanması amacıyla diğer ülke ve uluslararası kuruluşlardan proje, kredi, teknik destek ve hibe fonu temin edilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Bölge'de devam eden ve öngörülen çalışmalar/projeler için yurtiçi kaynaklardan finans, teknik ve lojistik destek sağlanmaktadır.

Sosyo-Ekonomik Gelişmeye Yönelik Çalışmaların Yürütülmesi

Bölge'nin ekonomik gelişmesinin yanı sıra sosyal gelişiminin de sağlanması, sosyal altyapının iyileştirilmesi, Bölge'deki kadınların, gençlerin ve çocukların toplumsal kalkınmaya katılımlarının sağlanması amacıyla yenilikçi, model olabilecek pilot projeler yürütülmektedir.

B. TEMEL İLKELER

GAP İdaresi'nin proje ve faaliyetlerinde temel aldığı ilkeler şunlardır:

<ul style="list-style-type: none">- Katılımcılık- Sürdürülebilirlik- Verimlilik- İnsan odaklılık- Entegre yaklaşım- Yenilikçilik- Çevreye duyarlılık- Kültürel değerlere duyarlılık	<ul style="list-style-type: none">- Evrensel değerlere uyumluluk- Erişilebilirlik- İşbirliğine açıklık- Çözüm odaklılık- Dışa açıklık- Adillik- Saydamlık
--	---

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

2009 yılına ait İdare Bütçesi'nin uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1-Bütçe Uygulama Sonuçları

İdare 2009 yılında kendisine tahsis edilen 50.760.000 TL'lik başlangıç ödeneğinin (yıl sonu ödeneği 53.080.000 TL) 45.307.797 TL'lik kısmını harcamıştır. Gider türleri itibariyle harcamaların dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Gider Türlerine Göre Harcamalar

(TL)

GİDER TÜRLERİ	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
01 Personel Giderleri	6 672 000	6 672 000	6 032 964
02 Sos. Güv. Kur. Dev. Primi Gid.	941 000	941 000	859 625
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11 010 000	13 330 000	11 352 587
05 Cari Transferler	428 000	428 000	233 001
06 Sermaye Giderleri	31 709 000	31 709 000	26 829 802
TOPLAM	50 760 000	53 080 000	45 307 979

Mal ve hizmet alım giderleri tertibinde; tüketime yönelik mal ve malzeme alımları; yolluklar; hizmet alımları; temsil ve tanıtma giderleri; menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarım giderleri; gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri ile tedavi ve cenaze giderleri yer almaktadır.

Tablo 8: Birimlere Göre Harcamalar

(TL)

Kurumsal Kod	Birimler	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Ödenek Farkı (*)	Harcama
02	Özel Kalem	521 300	521 300	-	519 523
04	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	5 212 000	7 532 000	2 320 000	6 105 344
05	İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koord.	676 900	676 900	-	505 267
23	Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koord.	599 100	599 100	-	524 403
25	Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	1 005 240	2 955 240	+1 950 000	2 863 595
30	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Krd.	8 068 460	8 068 460	-	6 503 764
31	Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	5 019 510	5 019 510	-	4 524 889
33	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koord.	19 942 700	17 992 700	-1 950 000	15 209 499
34	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	6 115 300	6 115 300	-	5 357 370
61	Bölge Müdürlüğü	3 599 490	3 599 490	-	3 194 325
	TOPLAM	50 760 000	53 080 000	2 320 000	45 307 979

(*) Başlangıç ödeneğine yıl içinde eklenen veya düşülen tutardır.

2009 yılı İdare Bütçesi'nden her bir ekonomik kod düzeyi için fonksiyonel bazda tahsis edilen ödenek ve harcama tutarlarına ilişkin tablo aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 9: 2009 Yılı Ödenek ve Harcamaları

(TL)

KOD	AÇIKLAMA	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	YIL SONU HARCAMA
01	Genel Kamu Hizmetleri	19 051 000	21 371 000	18 478 177
06	İskan ve Top. Ref. Hiz.	31 709 000	31 709 000	26 829 802
	TOPLAM	50 760 000	53 080 000	45 307 979

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2009 yılında harcamaların yıl sonu ödeneğine oranı; personel giderlerinde % 90, sosyal güvenlik kurumlarına yapılan devlet prim giderlerinde % 91, mal ve hizmet alımlarında % 82, cari transferlerde % 54, sermaye giderlerinde % 85 olarak gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

GAP İdaresi'nin mali denetimi 2006 yılına kadar 20.10.1963 gün ve 72 sayılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılmakta iken 5018 sayılı Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle 2006 yılı itibariyle 832 sayılı SayıŐtay Kanunu hükümlerine tabi olmuştur

2008 yılı hesabı dahil diğer bütün yıl hesapları SayıŐtay'ca ibra edilmiş ve kesin hesabı çıkartılmıştır.

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

1.1. EKONOMİK KALKINMA VE GİRİŞİMCİLİK GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.1.1. Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğu'nün Yürüttüğu Proje ve Faaliyetler

1.1.1.1. Tarımsal Araştırma Projesi

Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesinin temini için Bölgede yapılması gerekli tarımsal araştırma-inceleme ve geliştirme hizmetlerinin gerçekleŐtirilmesidir.

Proje kapsamında Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Adıyaman Üniversitesi, GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve ICARDA ile araştırma faaliyetleri yürütölmektedir.

Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi İle Yapılan Çalışmalar:

Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile GAP İdaresi arasında imzalanan protokoller çerçevesinde, 2008 yılında başlatılan iki projeye devam edilmiştir. Bunlar;

- 17.09.2008 tarihinde başlatılan "Harran Ovası Tuzluluk Haritasının Oluşturulması ve TuzlulaŐmanın Bitkisel Verim Kayıplarına Etkisinin Tahmini Üzerinde Bir Araştırma"
- 19.12.2008 tarihinde başlatılan "GAP Bölgesinde Zeytin Yetiştiriciliğinde ve İŐleme Sanayiinde Mevcut Durumun Belirlenmesi ve Gelişme Olanakları Üzerinde Bir Araştırma"

Türkiye'de gerek tahıl gerekse baklagil tohumlarında görülen vasıfsız, düşük verimli, hastalık ve zararlılara dayanıksız, safiyetini kaybetmiş tohum kullanımının yüksek seviyelerde olması uygulanacak tohumculuk geliştirme çalışmalarının önemini daha da artırmaktadır. Tohumculukta bu sorunların çözümüne yönelik Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından tescil edilmiş 6000 kg sertifikalı Buğday (Urfa 2005, Özberk) tohumlukları ile 2008–2009 üretim sezonunda lider çiftçilerde 300 da alanda demonstrasyonlar kurulmuştur.

Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi İle Yapılan Çalışmalar:

Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile “GAP Bölgesinde Tohumluk Üretim ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Bitkisel Gen Kaynakları Projesi” yürütülmektedir. Proje kapsamında tohumluk tesisi kurulmuş olup, sertifikalı tohum üretimi devam etmektedir.

Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü İle Yapılan Çalışmalar:

2009 yılında GAP İdaresi Başkanlığı ve Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü arasında “Bazı Yerli ve Yabancı Sofralık Üzüm Çeşitlerinin Adıyaman Ekolojik Koşullarına Adaptasyonlarının Araştırılması Projesi” için işbirliği protokolü imzalanmış olup bu kapsamda 120.870 TL ödenek aktarımı gerçekleştirilerek faaliyetlere başlanmıştır (Tablo 10).

Tablo 10: Tarımsal Araştırma Projesi Alt Projeleri

	Alt Projeler	2009 Yılı Harcaması (TL)
Tarımsal Araştırma Projesi	Bazı Yerli ve Yabancı Sofralık Üzüm Çeşitlerinin Adıyaman Ekolojisi Koşullarına Adaptasyonları Projesi (Adıyaman)	120 870
	Organik Tarım Kongresine Katılım	100
	Bitkisel Üretimde Hümik Asit Kullanım Olanaklarının Araştırılması Projesi (Şanlıurfa)	125 000
TOPLAM		245 970

GAP Toprak Su Kaynakları Araştırma ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü İle Yapılan Çalışmalar:

Bölge topraklarının verimlerinin artırılması kapsamında “Hümik Asit” uygulama çalışmaları için Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile GAP İdaresi Başkanlığı arasında işbirliği protokolü imzalanarak çalışmalar başlatılmıştır.

Kurak Alanlarda Uluslararası Tarımsal Araştırma Merkezi (ICARDA) İle Yapılan Çalışmalar:

ICARDA ile Eylül 1999'da başlatılan ve "Çayır-Mera Islahı ve Yem Bitkilerinin Üretimini Geliştirilerek, Küçükbaş Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi" tamamlanmıştır. "GAP Bölgesi'nde Yemlik Baklagil ve Tahıl Çeşitlerinin Denenmesi Uygun Tohumluk Üretimi Sisteminin Geliştirilmesi Projesi"nin I. aşaması tamamlanmış olup, II. aşama için proje doküman hazırlıkları yapılmaktadır.

1.1.1.2. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi (Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi, Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi)

Proje ile sürdürülebilir tarım teknikleri çerçevesinde, sulamadan yararlanamayan kırsal toplulukların mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkilerinin, potansiyellerine uygun gelir getirici yeni faaliyet alanlarının ve bunların geliştirilmesi yollarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında 2008 yılında havza bazında çalışmalara önem verilmiş olup bu amaçla Diyarbakır Ergani İlçesi'nde 6 köy ve Batman Merkez'e bağlı 3 köy belirlenmiştir. Köylerde mevcut durum analizleri "katılımcı kırsal kalkınma" yaklaşımı modeli ile belirlenmiş odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Çalışma sonucu, önerilen proje bileşenleri ile rapor haline getirilmiştir. 2008 yılında da projelerden bazıları uygulanmaya konulmuştur.

Diyarbakır Ergani İlçesi Havza Geliştirme Projesi kapsamında "200 Başlıklı Büyükbaş Hayvancılığı Geliştirme Projesi" 200.000 TL bütçe ile GAP İdaresi tarafından desteklenmiş, 40 çiftçi ailesine destek verilmiştir.

Batman Havza Geliştirme Projesi ile "Modern Sulama Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi" uygulamaya konulmuştur. Proje 200.000 TL bütçe ile GAP İdaresi tarafından desteklenmiş, projeden 51 çiftçi ailesi faydalanmıştır.

2008 yılı içerisinde ayrıca Diyarbakır Kulp'ta meyveciliği geliştirme projeleri ile toplam 153 çiftçi ailesine 915 da alanda badem, elma, antep fıstığı, bağ ve ceviz yetiştiriciliğini geliştirme amaçlı destek verilmiştir. Ayrıca Siirt Aydınlar ve merkezde de arıcılığı desteklemek amacıyla 240 çiftçi ailesine 5 878 arılı kovan dağıtımı yapılmıştır. Şanlıurfa Siverek ilçesi Divan Köyü'nde yaşayan 35 çiftçi ailesine, toplam 1 000 da tarım arazisinin sulanması amacıyla sulama sistemi desteği verilmiştir.

Proje kapsamında 2009 yılında Adıyaman, Batman, Siirt, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin'e bağlı merkez ve ilçelerinden gelen projelerin değerlendirme çalışmaları sonucu 28 proje seçilmiş, proje sahipleri ile protokoller yapılmış, gerekli kaynaklar aktararak uygulamaya geçilmiştir. Söz konusu projelere 2009 yılında aktarılan toplam kaynak 5.704.447 TL'dir (Tablo 11).

Tablo 11: Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi, Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi ve Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi Alt Projeleri

ALT PROJELER	2009 Yılı Harcaması (TL)
Arı Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi (Çelikhan/Adıyaman)	86 800
Ceviz Bahçeleri Projesi (Çelikhan/Adıyaman)	133 215
Elma Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi (Çelikhan/Adıyaman)	177 102
Arı Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi (Tut/Adıyaman)	173 250
Bodur Elma Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi (Tut/Adıyaman)	146 020
Bağ Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi (Tut/Adıyaman)	69 477
Basınçlı Sulama Sistemi ve Ürün Deseninin Geliştirilmesi Projesi (Hasankeyf/Batman)	936 250
Serada Fide Yetiştiriciliği, Alçak Tünelde Tarla Ekimi ve Organik Tarıma Geçiş Projesi (Batman)	254 862
Damızlık Hayvan Yetiştiriciliği, Hastalıkları, Sağımı, Silaj Üretimi ve Eğitimi Projesi (Batman)	104 594
78 Başlık Süt Sığırcılığı Projesi (Hazro/Diyarbakır)	216 590
Arıcılığı Geliştirme Projesi (Kulp/Diyarbakır)	135 971
Yarı Bodur Elma Yetiştiriciliği Projesi (Hani/Diyarbakır)	150 058
Zivzik Narını Geliştirme İçin Altyapı Projesi (Şirvan/Siirt)	300 000
Şanlıurfa'da Organik Meyve Üreticiliği Projesi (GAP Ekoder/Siverek)	48 720
Bağlarda Telli Terbiyeli Modern Sistem Geçiş Projesi (Siverek)	32 075
Çilek Yetiştiriciliği Projesi (Sason ve Kozluk/Batman)	226 942
Nar Yetiştiriciliği Projesi (Gerciş-Hasankeyf/Batman)	57 508
Yarı Bodur Kiraz Projesi (Merkez, Beşiri, Kozluk/Batman)	80 124
Yarı Bodur Elma Projesi (Merkez, Beşiri, Kozluk/Batman)	58 597
Ceviz Yetiştiriciliği Projesi (Sason ve Merkez)	94 525
Bağcılığı Geliştirme Projesi (Kulp/Diyarbakır)	109 140
Basınçlı Sulama Sistemi İle Meyveciliği Geliştirme (Şanlıurfa)	859 553
Organik Tarım Projesi (GAP İlleri)	1 000 000
Adıyaman TPAO Sera Ön Fizibilite Çalışması (Adıyaman)	602
Adıyaman TPAO Sera Fizibilitesi (Adıyaman)	10 030
Şanlıurfa Merkez Karaali ve Çevresi Jeotermal Sahası Rezerv ve Potansiyelinin Belirlenmesi	106 000
Damla Sulama Projesi (Derik/Mardin)	32 500
Fidan Üretim Projesi (Diyarbakır Çevre İl Müd.)	90 693
1. GAP Organik Tarım Kongresine Destek (GAP-Top. Su Araştırma) GAP İlleri	13 250
TOPLAM	5 704 447

1.1.1.3. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi

Proje ile orman kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi, genişletilmesi, verimli ve sürekli olarak çok yönlü işletilmesi; baraj gölleri altında kalacak endemik bitkilerin şimdiden toplanarak belirli merkezlerde üretimlerinin sürdürülmesi; hayvancılık için büyük öneme sahip meraların korunması ve ıslah edilmesi; Atatürk Barajı'nı besleyen mikro havzaların ıslah edilerek sediment taşınmasının engellenmesi ve etrafında ağaçlandırma suretiyle bir koruma kuşağının yaratılması amaçlanmaktadır.

2009 yılında, Hilvan ilçesinde ağaçlandırma çalışmaları yapılması için Hilvan Belediyesi ile GAP İdaresi arasında protokol imzalanmıştır.

Ayrıca, Şanlıurfa Valiliği tarafından GAP İdaresi'ne sunulan Şanlıurfa Merkeze Bağlı Köy Okullarının Ağaçlandırma Projesi'nin hayata geçirilmesi için de protokol imzalanarak çalışmalara başlanmıştır. Söz konusu proje ile bölge insanına ağaç sevgisini aşılama, koruma bilincinin oluşmasını sağlamak ve çevre kirliliğinin azalmasına katkıda bulunmak amacı ile Şanlıurfa Merkeze bağlı 234 köy okulunda öğrenci ve öğretmenler ile birlikte ağaçlandırma faaliyetinde bulunulacaktır (Tablo 12).

Tablo 12: Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi Alt Projeleri

	Alt Projeler	2009 Yılı Harcaması (TL)
Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi	Şanlıurfa İl ve İlçe Okullarının Ağaçlandırılması	70 000
	Hilvan İlçe Merkezinin Ağaçlandırılması (Şanlıurfa)	20 000
TOPLAM		90 000

1.1.1.4. GAP Bölgesi Sulama Sistemlerinin İşletme, Bakım ve Yönetimi Projesi

Projenin amacı GAP Bölgesi'nde hayata geçirilecek sulama projelerinin işletme-bakım ve yönetimi için uygun modelleri belirlemek ve Bölgeye uygun olanını seçmek, seçilen modeli uygulamak, model ile ilgili sonuçları izlemek, gerekli düzeltme ve önerilerde bulunarak yaygınlaştırmak ve ihtiyaç duyulan teknik ve idari alt yapıyı geliştirmektir. Ayrıca sulama suyunun üretim değerlerini en üst düzeye çıkaran iletim, dağıtım, yönetim model ve yöntemlerini bulmayı, bunları uygulayarak ve izleyerek değerlendirmeyi amaçlayan proje; GAP Bölgesi'nde sulamaya açılacak alanlardaki sulama şebekelerinin işletme-bakım ve yönetimini kapsamaktadır.

Şanlıurfa'da Atatürk Barajı, Ceylan, Cullap ve Tatarhöyük Sulama Birliği alanları, Gaziantep'te Kayacık Barajı Sulama Birlik alanı, Diyarbakır'da Gözegöl Sulama Birlik alanı ile Batman'da Sol Sahil Sulama Birlik alanları, pilot alanlar olarak belirlenmiştir. Sulamaya yeni açılmış ve açılacak pilot sahalardaki çiftçileri, sulama birliği personelini ve yönetimini sulu tarıma hazırlamak üzere işletme, bakım, yönetim ve sulu tarım agronomisi gibi faaliyetler yürütülmüştür. Harran Ovası'ndaki katma değer hesaplamaları için gerekli olan veri toplama çalışmaları yapılmıştır.

Sebzeciliği Geliştirme Faaliyetleri: 2007 ve daha önceki yıllarda oluşturulan demonstrasyonların kontrollerine devam edilmiş olup, zararlı ve sulama konularında çiftçilere destek sağlanmıştır.

Meyve Bahçesi Geliştirme Faaliyetleri: Geçmiş yıllarda kurulan meyvecilik demonstrasyonları kontrol edilmiş, çiftçilere sulama, gübreleme ve budama konularında bilgilendirme yapılmıştır.

Bölgede meyvecilikle ilgili yatırım yapmakta olan ETAP Holding'le görüşmeler yapılarak çalışmalar konusunda bilgi alınmıştır. Söz konusu çalışma kapsamında ortaklık amaçlı çiftçilerle firma arasında gerekli protokoller imzalanma aşamasına gelmiştir.

Sulamaya yeni açılan Yukarı Harran Bölgesi'nde yeni kurulan Cullap ve Ceylan Sulama Birlikleri ile Atatürk Barajı ve Tatarhöyük Sulama Birlik alanlarındaki çiftçileri meyvecilik konusunda teşvik etmek amacıyla % 70 destek sağlanmak suretiyle Tarım İl Müdürlüğü ile birlikte meyve bahçeleri tesis çalışmaları yapılmaktadır. Konuyla ilgili talepler toplanmış ve ihale aşamasına gelinmiştir.

Kurulacak yeni meyvecilik demonstrasyonları ile birlikte çiftçilere teknik destek ve eğitim hizmetleri sağlanacaktır.

Sulama Sistemleri: 81 çifti için 4 235 da alanda 3 235 da yağmurlama, 145 da damla sulama, 855 da kapaklı karık sulama sistem demonstrasyonları için gerekli ekipmanların dağıtımı ve montajları yapılmıştır.

Sulamaya yeni açılan Yukarı Harran Bölgesi'nde yeni kurulan Cullap ve Ceylan Sulama Birlikleri ile Atatürk Barajı ve Tatarhöyük Sulama Birlik alanlarındaki çiftçileri modern sulama sistemlerinin kullanımı konusunda teşvik etmek amacıyla % 50 destek sağlanmak suretiyle Tarım İl Müdürlüğü ile birlikte Sulama Sistem demonstrasyonları (yağmurlama, damlama) tesis çalışmaları yapılmaktadır. Konuyla ilgili talepler toplanmış ve ihale aşamasına gelinmiştir.

2010 yılı sulama sezonunda sistemlerin dağıtımı ve kurulumu yapılarak sulama eğitimleri başlayacaktır.

Eğitim Çalışmaları: GAP İdaresi tarafından Şanlıurfa ilinde uygulamaya yönelik bir Eğitim Merkezi kurulması için proje hazırlanarak SODES Programı'na sunulmuştur.

Kocaköy İlçesi'nde demonstrasyon amaçlı sera kurulması kapsamında seracılık ve damlama sulama hakkında çiftçiler bilgilendirilmiştir.

Ceylan ve Cullap Sulama Birlik alanlarından toplam 45 çiftçi ile İzmir Menemen Sol Sahil Sulama Birliğine ve Gödençe Tarımsal Kalkınma Kooperatifine teknik gezi düzenlenerek, Sulama Birliklerinin Teknik ve İdari Yapısı ile Pazarlama konularında bilgi alış verişinde bulunulmuştur.

İlgili Kurum ve Kuruluşlar ile Yukarı Harran Bölgesi'nde çalışmak üzere GAP İdaresi önderliğinde bir Çiftçi Eğitim Yayım Ekibi oluşturulmuş ve yeni sulamaya açılan bu alanlarda sorun analizleri yapılarak eğitim ihtiyaçları belirlenmiştir. Hazırlanan eğitim programı 2010 yılı içerisinde uygulanacaktır.

1.1.1.5. GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projeleri (GAP Halkaları Modeli) Sözleşmeli Hayvancılık Projesi

Projenin amacı; gelir düzeyi düşük olan ve geçimini koyunculukla sağlayan kırsal alan kesiminin gelirlerinin, küçükbaş hayvancılığın canlandırılması yoluyla artırılmasıdır. Böylece sulanan ve sulama dışı alanlarda yaşayan kırsal kesim nüfusu arasındaki gelir farklılıklarının azaltılmasına da önemli katkı sağlanmış olacaktır.

1998 yılında başlayan Proje, Valilikler ve Tarım İl Müdürlükleri ile işbirliği içinde yürütülmektedir.

Sulama dışı alanlardaki topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi amacıyla Şırnak (İkizce, Şenoba ve Taşdelen köyleri ve Beytüşşebap ilçesi) ve Mardin'den (Kayadere, Savur ilçesi Bengüsu köyü, Kocasirt köyü, Duygulu köyü, Yüceli) sonra Batman'da da (Tosunpınar köyü, Beşiri ilçesine bağlı iki köy) Sözleşmeli Hayvancılık Projesi uygulanmaya başlanmıştır.

Sözleşmeli Koyunculuk Projesi kapsamında her aileye GAP Halkaları Modeli ile ivesi ırkı 10 gebe dişi toklu ve 1,5 yaşlı erkek toklu olmak üzere dağıtılmıştır. Dağıtılan küçükbaş materyaller aynı bir dönüşüm programı ile geri alınmaktadır. Geri dönüşüm; ilk yıl ödemesiz, ikinci yıl 2 dişi kuzu, üçüncü yıl 1 erkek kuzu ve 2 dişi kuzu, dördüncü ve beşinci yıl üçer dişi kuzu alınarak sağlanmaktadır.

Tablo 13: Sözleşmeli Koyunculuk Projesi Dağıtım Tablosu

İller	1998-2005 Toplam Dağıtım		2006 Dağıtım		2007 Dağıtım		Toplam	
	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı
Şırnak*	3 179	310	-	-	-	-	3 179	310
Mardin	781	71	550	50	550	50	1 881	171
Batman	660	60	-	-	-	-	660	60
Şırnak (Güçlükonak)	-	-	-	-	330	33	330	33
Toplam	4 620	441	550	50	880	83	6 050	574

* Projenin süresi tamamlandığından, Şırnak Valiliği'ne devredilmiştir.

Tablo 14: Geri Dönüşüm

İller	Toplam 2000-2005		Geri Dönüşüm 2006		Geri Dönüşüm 2007		Geri Dönüşüm 2008-2009		Toplam	
	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı
Şırnak*	3 377	307	-	-	-	-	-	-	3 377	307
Mardin	607	55	187	17	110	10	110	10	1 014	92
Batman	33	3	163	15	147	14	-	-	343	31
Şırnak Güçlükonak	-	-	-	-	-	-	66	6	66	6
Toplam	4017	365	350	32	257	24	176	16	4 800	436

* Projenin süresi tamamlandığından, Şırnak Valiliği'ne devredilmiştir.

Tablo 15: Sözleşmeli Koyunculuk Mevcut Durum (Dağıtım + Geri Dönüşüm) Tablosu

İller	Mevcut Durum	
	Hayvan Sayısı	Çiftçi Sayısı
Şırnak*	6 556	623
Mardin	2 895	263
Batman	1 003	91
Şırnak (Güçlükonak)	396	39
Toplam	10 850	1 016

* Projenin süresi tamamlandığından, Şırnak Valiliği'ne devredilmiştir.

Tablo 16: Çiftçi Erkek Kuzu Satış Tablosu

Çiftçi Erkek Kuzu Satış	
İller	Satışlar (1998-2005)
Beytüşşebap	1 770
Mardin	967
Toplam	2 737

Not: Kayadere Köyünde satılan kuzuların 62 başı erkek tokludur.

Şırnak Güçlükonak ilçesinde uygulanan Sözleşmeli Hayvancılık Projesi geri dönüşüm programı kapsamında 2009 yılı kasım ayı itibariyle 6 aileye küçükbaş hayvanların dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Geri dönüşümler Güçlükonak Tarım İlçe Müdürlüğüne kurulan yayım ekibi tarafından yapılmış ve veterinerlik hizmetleri verilmiştir.

Sözleşmeli Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi: Projenin amacı; Kilis ilindeki hayvan popülasyonunun iyileştirilmesi amacıyla, Kilis merkez ve köylerinden temin edilecek damızlık Kilis keçilerinin küçük işletmelere dağıtılması yerine, ileride damızlık keçi yetiştiricileri birliğinin temelini oluşturacak, tekniğine uygun damızlık üretimi yapabilen büyük kapasiteli az sayıda işletmelerin kurulması ve özel sözleşmeler yapılarak öncelikle bölgenin üstün vasıflı hayvan ihtiyacının karşılanmasıdır.

Tablo 17: Sözleşmeli Kilis Keçisi Dağıtım Tablosu

İller	Mevcut Durum		
	Hayvan Sayısı		Çiftçi Sayısı
	Keçi	Teke	
2006 (5 Köy)	300	15	5
2009 (1 Köy)	300	45	5
2009 (3 Köy)*	375	15	15
Toplam	975	75	25

* Kilis Merkez'e bağlı Narlıca Köyü, Alatepe Köyü ve Uzunlu Köyü'nde 15 çiftçi ailesine 375 adet Damızlık Kilis Keçisi ve 15 adet Teke dağıtımı sözleşme karşılığında gerçekleşmiştir.

Sözleşmeli Hayvancılık Projesi'nin yanı sıra Kilis Valiliği ile "Damızlık Kilis Keçisi Yetiştiriciliği Projesi", Diyarbakır Valiliği ile "Faal Durumdaki Kooperatiflerin Desteklenmesi Projesi" protokoller yapılarak uygulamaya konmuştur (Tablo 18).

Tablo 18: Alt Projeler

	Alt Projeler	2009 Yılı Harcaması (TL)
Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi	Sözleşmeli Hayvancılık Projesi	19 146
	Damızlık Kilis Keçisi Yetiştiriciliği Projesi	109 200
	Faal Durumdaki Kooperatiflerin Desteklenmesi Projesi	180 600
Toplam		308 946

1.1.1.6. Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi

Proje ile bölgede yürütülen Merkez Köy, Cazibe Merkezi, Örnek Köy, Köy-Kent gibi uygulamaların "Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi" ile birlikte ele alınarak, Bölge'de sağlıklı bir kırsal yerleşme düzenininin yaratılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında 4 ilde 5 merkez köyde faaliyet sürdürülmüştür.

Batman İli / Kozluk İlçesi	Taşlıdere Merkez Köyü ve Çevresi (Yanıkaya, Danagözü, Yayalar, Ziyaret, Çevrecik Eskice ve Kaletepe köyleri)
Siirt İli / Pervari İlçesi	Ekindüzü Merkez Köyü ve Çevresi (Tuzcular, Yeniaydın, Taşdibek ve Çatköy köyleri)
Şırnak İli / Merkez İlçe (2008'de yeni merkez köy seçilmiştir)	Geçitboyu Merkez Köyü ve Çevresi (Araköy, Dağkonak, Yoğurtçular ve Gözlüce, Özveren)
Şırnak İli/Merkez İlçe	Yeniaslanbaşar Merkez Köyü ve Çevresi (Kaymakamçeşme, Güneyçam, Güneyce, Başağaç)
Kilis İli/Merkez İlçe	Gülbaba Merkez Köyü ve Çevresi (Sapkanlı mezarası, Deliosman, Hisar, Gözkaya, Bulamaçlı, Çerçili ve Alanlı mezarası)

olarak belirlenmiştir. Projenin 2008 kaynakları ile 2009 yılına taşan faaliyetleri ve 2009 proje önerileri Tablo 19'da özetlenmiştir:

Tablo 19: Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi

İller	İlçe Adı	Köy/Mezra Adı	Projeler	Toplam Harcama (TL)		
				2007	2008	2009
BATMAN	Kozluk	Taşlıdere Merkez Köyü ve Çevresi (Yanikkaya, Danagözü, Yayalar, Ziyaret, Çevrecik Eskice ve Kaletepe köyleri)	2007 - Bodur Kiraz Yetiştiriciliği - Antepfıstığı Projesi - Seracılık Projesi - Arıcılığın Geliştirilmesi Projesi	733 000		
			2008 - İçme suyu şebekesi, Çilek Yetiştiriciliği - Sera Tamamlama - Kafes Balıkçılığı ve Sosyal Proj.		590 722	
			2009 - Kozluk Mekanizasyonlu Tarıma Geçiş Projesi			108 962
ŞİİRT	Pervari	Ekindüzü Merkez Köyü ve Çevresi (Tuzcular, Yeniaydın, Taşdibek ve Çatköy köyleri)	2007 - Meyveciliği Geliştirme ve Sıvat Yapım Projesi - Hayvancılığı Geliştirme Projesi - Tuz Üreticiliğini Gel. Projesi	698 288		
			2008 - Damla Sulama Projesi - Meyveciliği Geliştirme Projesi		661 480	
			2009 - Kırsal Eğitime Destek - Badem Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi - Ceviz Üretim Projesi - Yüksek Terbiye Sistemli Bağcılık Projesi - Boş Kovan Projesi - Ana Arı Dağıtım Projesi			903 630
ŞİRNAK	Merkez İlçe	Merkez Geçitboyu Merkez Köyü ve Çevresi (Araköy, Dağkonak, Yoğurtçular ve Gözlüce, Özveren)	2007 - Arıcılığı Geliştirme Projesi - Bağcılığı Geliştirme Projesi - Küçükbaş Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi	376 945		
			2008 - Meyveciliğin Geliştirmesi - Sosyal Projeler		523 899	
			2009 - Bilgi Dolu Gülen Yüzler Projesi - Arıcılığı Geliştirme Projesi			331 415
		Yeniaslanbaşar Merkez Köyü ve Çevresi (Kaymakamçeşme, Güneyçam, Güneyce, Başağaç)	2008 - Meyveciliğin Geliştirmesi - Sosyal Projeler		523 899	
			2009 - Bilgi Dolu Gülen Yüzler Projesi - Arıcılığı Geliştirme Projesi			331 415

İller	İlçe Adı	Köy/Mezra Adı	Projeler	Toplam Harcama (TL)		
				2007	2008	2009
KİLİS	Merkez İlçe	Gülbaba Merkez Köyü ve Çevresi (Sapkanlı mezarası, Deliosman, Hisar, Gözkaya, Bulamaçlı, Çerçili ve Alanlı Mezrası)	2008 - Organik Zeytinciliğin Geliştirilmesi - Arıcılığı Geliştirme Projesi - Bağcılığı Geliştirme Projesi - İçme Suyu Projesi - Sosyal Projeler Projesi		527 869	
			2009 - Katı Atıkların Toplanması Projesi - Gülbaba (Martavan) Sağlık Ocağı ile Lojmanları Bakım Onarım, Eğitim ve Gezici Sağlık Hizmetleri Projesi - Sera Projesi - Sürdürülebilir Koyunculuğu Geliştirme Projesi - Biber Yetiştiriciliğinde Damla Sulama Sistemine Geçiş Projesi			746 434
TOPLAM				1 808 233	2 303 970	2 090 441

2009 yılında mevcut alanlarda yapılan projelerin değerlendirilmesi ve faaliyet alanlarının geliştirilmesi için ilgili Valiliklerden (Batman, Siirt, Şırnak ve Kilis) daha önce hazırlanan eylem planları çerçevesinde proje talebinde bulunulmuştur. Valiliklerden gelen projeler değerlendirilmiş ve Tablo 19'da yer alan projeler uygulamaya konmuştur. Bu kapsamda, Siirt'te 6, Kilis'te 5, Batman'da 1, Şırnak'ta 2 proje olmak üzere toplam 14 alt projeye 2.090.441 TL bütçe aktarılarak çalışmalara başlanmıştır.

1.1.1.7. Entegre Kırsal Kalkınma Projesi

Bölge'de kırsal alanda yaşayan ve işlemeli tarıma uygun arazilerin az olduğu nüfusun sosyo-ekonomik yaşam koşullarının sürdürülebilir ve katılımcılık ilkesi doğrultusunda geliştirilmesi ve iyileştirilmesi projenin amacını oluşturmaktadır.

Adıyaman ili Samsat ilçesi köylerinde GAP İdaresi uzmanlarından oluşturulan çalışma grubu 4-25 Ocak 2008 tarihleri arasında alan çalışması yapmıştır. Bu alan çalışması yoksul halkın yararlanacağı ve katılımcı yaklaşımların uygulanacağı projeler için gerekli temeli oluşturacaktır. Bu kapsamda Kaymakamlık ile protokol yapılmış olup aşağıda tabloda yer alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla 163 590 TL ödenek Samsat Kaymakamlığı hesabına aktarılmıştır.

Tablo 20: Entegre Kırsal Kalkınma Projesi Faaliyetleri

Faaliyetler	GAP İdaresi Katkısı	Çiftçi Katkısı	Toplam Maliyet (TL)
Sebze Yetiştiriciliği (Örtüaltı Hıyar Yetiştiriciliği)	10 206 (% 60)	6 804 (% 40)	17 010
Meyveciliği Geliştirme Projesi (Badem, Kiraz, Armut, Zeytin)	132 720 (% 70)	56 880 (% 30)	189 600
Sertifikalı Tohumluk Kullanımının Artırılması Projesi	10 584 (% 100)	0	10 584
Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi	10 080 (% 100)	0	10 080
Toplam	163 590	63 684	227 274

Yukarıda adı geçen projeler devam etmekte olup, “Samsat Havza Geliştirme Projesi”ne 2009 yılında da Samsat'ın sosyal ve ekonomik kalkınmasına yönelik projelerle devam edilmektedir. Proje kapsamında öngörülen alt projeler aşağıda yer almaktadır;

- Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü projesi
- Meyveciliği geliştirme projesi
- Yem bitkileri geliştirme projesi
- Sertifikalı tohumculuk kullanımının artırılması projesi
- Sağlıklı yaşam için aşılama projesi (Hepatit B)
- Çevre sağlığı projesi
- Gençlik merkezi
- Çocuk okuma odası projesi
- Semt sahaları ve çocuk oyun parkları projesi

Söz konusu proje ve faaliyetler ile ilgili olarak GAP İdaresi ve Samsat Kaymakamlığı arasında 2009 yılı protokolü imzalanmış ve 515.349 TL kaynak aktararak çalışmalara başlanmıştır.

Entegre Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında 2009 yılında, GAP illerinden gelen projeler değerlendirilmiş ve Tablo 21'de verilen ekonomik gelir getirici, eğitim, sağlık, çevre ve alt yapının geliştirilmesine yönelik projelere toplam 2.627.118 TL kaynak aktararak uygulamaya geçilmiştir.

Tablo 21: Entegre Kırsal Kalkınma Projesi Alt Projeleri

Alt Projeler	2009 Yılı Harcaması (TL)
Semt Sahaları ve Oyun Parkları / Samsat / Adıyaman	118 531
Köy Su Depolarının Yenilenmesi / Samsat / Adıyaman	125 000
Sertifikalı Tohumluk Kullanımının Art. / Samsat / Adıyaman	21 168
Ağaçlandırma Projesi / Samsat / Adıyaman	189 000
Spor Yap Sağlık Bul Projesi / Samsat / Adıyaman	11 650
Çiftçi Eğitim Projesi / Samsat Adıyaman	30 000
Samsat ve Merkeze Bağlı Köylerde İnsan Sağlığı Aşılama Projesi / Samsat / Adıyaman	20 000
Kilis İli ve Yöresindeki Tarımsal Üretimde Verimlilik ve Kalitenin Artırılması İçin Toprak Analizi Projesi / Kilis	299 800
Kadın Çiftçilerin Bilgi ve Becerilerinin Artırılması (Gaziantep Tar. İl Müd.)	51 110
Oğuzeli İlçesi Seracılık Projesi (Gaziantep Tarım İl Müd.)	269 857
Taşlı Arazi Islahı ve Organik Tarıma Hazır Hale Getirilmesi Projesi / Cizre / Şırnak	334 000
Arı Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi / Gercüş / Batman	109 013
Yüksek Telli Bağ Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi / Gercüş / Batman	249 652
Lider Çiftçi Yetiştirme Projesi / Baykan /Siirt	96 931
Bismil Kurudere Köyü Yağmurlama, Çermik Şeyhandede Köyü Sulama Suyu Temini, Kulp Karabulak Sulama Suyu Temini, Çermik Pamuklu Köyü Sulama Suyu Temini Projeleri	701 023
Teknik Yardım	383
Toplam	2 627 118

Bununla birlikte GAP İdaresi, Türkiye FAO Temsilciliği ve Orta Asya Alt Bölge Ofisi (FAO/SEC)'den, GAP Eylem Planı'nda öngörülen, GAP Bölgesi Entegre Kırsal Kalkınma Şemsiye Programı'nın tasarımına yardım sağlamalarını talep etmiştir. Bu program Tarım ve Tarımın Çeşitlendirilmesi Projesi, Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi ve Entegre Kırsal Kalkınma Projesi başlıklı üç projeyi kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Bu talebe cevaben FAO/SEC, tasarım ve formülasyon çalışmasını finanse etmek için bir Teknik İşbirliği Programı oluşturmuştur. Bölge'de yeni/süregelen tarımsal/kırsal kalkınma faaliyetlerinin sonuçlarının ön değerlendirmesinin başlangıçta belirlenen dört ilde (Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak) yapılması ve tarımsal/tarım dışı faaliyetlerin çeşitlendirilmesi potansiyelinin yerel ve merkezi yönetimin taşra birimleri tarafından sağlanan kurumsal desteğin analizinin gerçekleştirilmesi amaçlı olarak ortak hazırlık ziyaretleri

gerçekleştirilmiş, GAP İdaresi ve FAO Şemsiye Programını formüle etmek için ortak bir misyon (Şubat-Mart-Haziran 2009) düzenlenmiştir.

Bu programın fizibilite raporunu hazırlamak için GAP İdaresi ve FAO uzmanları tarafından aşağıda belirtilen tarihlerde saha çalışmaları yapılmıştır:

- 22-26 Şubat 2009, Mardin, Batman, Siirt
- 15-16 Mart 2009 Mardin, Batman, Siirt, Şırnak
- 1-12 Haziran 2009 Mardin, Batman, Siirt, Şırnak

Bu çalışmalar sonucunda GAP 2020 Entegre Kırsal Kalkınma Programı taslak raporu hazırlanarak Kasım 2009 tarihinde GAP İdare tarafından DPT'ye sunulmuştur.

1.1.1.8. Diğer Faaliyetler

Tarım Envanteri

GAP illeri Tarım İl Müdürlüklerinden her yıl tarımsal yapı ve üretime ilişkin bilgiler ortak formatta derlenmekte ve bölge değerleri hesaplanmaktadır.

Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından Şanlıurfa ilinde bir **teknopark** kurma faaliyetlerine destek verilmektedir.

GAP Toprak-Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce düzenlenen **GAP Organik Tarım Kongresi**'ne destek verilmiştir.

Yüceli Bölgesi Entegre Kırsal Kalkınma Programı

Mardin İli Kızıltepe ilçesinin kısıtlı sulanabilir tarım alanı bulunan Yüceli bölgesinde (12 köy), kırsal yoksulların gelirini, yaşam standardını artırmak ve geçimini iyileştirmek amacıyla Yüceli Bölgesi Entegre Kırsal Kalkınma Programı yürütülmektedir.

Projede 2009 yılına kadar; Topluluk Ormancılığı kapsamında 68,5 ha alanda ağaçlandırma projesi, Sözleşmeli Koyunculuk Projesi kapsamında her aileye GAP Halkaları Modeli ile ivesi ırkı 10 gebe dişi toklu ve 1,5 yaşlı erkek toklu olmak üzere toplam 100 aileye 1100 baş ivesi ırkı küçükbaş materyal dağıtımı ve GAP İdaresi'nin % 70, çiftçi ve Kızıltepe Kaymakamlığı'nın % 30 katkıları ile 4 köyde 3,5 dönüm alanda sera kurulumu gerçekleştirilmiş, GAP İdaresi'nin % 60, çiftçilerin ise % 40 katkısıyla ilk yıla mahsus domates ve salatalık fidesi verilmiştir.

2009 yılı itibariyle GAP Halkası Modeli'nin uygulandığı ve geri dönüşümün başlayacağı köylerde Yayım Ekibi tarafından izleme değerlendirme çalışmaları yapılmış veterinerlik hizmetleri verilmiştir.

GAP Tarım Kampı Lider Çiftçi Yetiştirme Projesi

GAP Bölgesi'nin sahip olduğu tarımsal üretim potansiyelini tümü ile sürdürülebilir olarak kullanacak tarım liderleri yetiştirmek amacıyla 2002 yılından beri "GAP Tarım Kampı Lider Çiftçi Yetiştirme"

programı düzenlenmektedir. 11-15 yaş grubundaki çocukların yaz tatili döneminde 12 günlük devreler halinde düzenlenen tarım kamplarında eğitilmeleri ve bu eğitim sonucunda kazanılan becerilerin izlenmesi ve geliştirilmesi ile gelecekteki tarım liderlerinin yetiştirilmesini amaçlayan proje GAP İdaresi ve Katılımcı Sulama Yönetimi Geliştirme ve Güçlendirme Derneği (SUDER) tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Kampta sulu tarım ile uğraşan çiftçi ailelerinin okullarında başarılı olmuş 11-15 yaş grubu ilköğretim çağındaki çocuklarına genel tarım bilgisi, İngilizce, bilgisayar kullanımı konularında eğitim verilmekte ve spor müsabakaları düzenlenmektedir. 2009 yılına kadar 869 öğrenci eğitim görmüştür. Projenin 2009 yılı ödeneği ile 3 dönem halinde 120 öğrencinin eğitimi gerçekleştirilmiştir.

1.1.1.9. Merkezi Düzeyde İlgili Kuruluşlarla Ortaklaşa Yapılan Diğer Faaliyetler

- Tarım Bakanlığı koordinatörlüğünde ilgili kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının katılımları ile hazırlanan **“Kırsal Kalkınma Planı”** çalışmalarına katılım sağlanmakta ve destek verilmektedir.
- DPT 2010 Yılı Yatırım Programı hazırlık sürecinde Tarım ve Kırsal Kalkınma Sektörleri kapsamındaki çalışmalara destek verilmiştir.
- Tarım Bakanlığı koordinasyonunda oluşturulan **“Organik Tarım Yönlendirme Komitesi”** üyeliği kapsamında yapılan çalışmalara katkı verilmektedir.
- Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Aracı Kırsala Kalkınma Bileşeni (Instrument of Pre-accession Assistance for Rural Develeopment –IPARD) İzleme Komitesi Üyesi olarak çalışmalara katkıda bulunmaktadır.
- AB-Türkiye 1 Nolu Tarım ve Balıkçılık Alt Komitesi çalışmalarına katılım sağlanmıştır.
- İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda **“İç Göç Özel Uygulama Planı”** Tedbir 9 kapsamındaki çalışmaların yürütülmesi ve koordinasyonu sağlanmaktadır.
- 21-23 Mart 2009 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen, Avrupa Birliği 6. Çerçeve programı kapsamında yürütülen Entegre Su Yönetiminde Akdeniz Diyoloğu Projesi kapsamında, Suyun Fiyatlandırılmasının Akdeniz Su Politikalarına Etkileri Çalıştayı'na katılım sağlanmıştır.

1.1.2. Özel Sektör ve Girişimcilik Koordinatörlüğü

1.1.2.1. Yürütülen Faaliyetler

Bölge'deki yatırım potansiyelinin yerli ve yabancı yatırımcılara anlatılması, ortak yatırım imkanlarının araştırılması, ulusal ve uluslararası düzeyde karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi ve GAP Rekabet Gündemi kapsamında yer alan projelerle ilgili olarak çalışmalarda bulunmaktadır. Bu çerçevede düzenlenen toplantılar ve gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şunlardır:

- 26 Ocak 2009 tarihinde Türkiye-Suriye Bölgelerarası İşbirliği Programı kapsamında III. Teklif çağrısı sonrası 41 proje arasından idari değerlendirmeyi geçen 37 projenin katıldığı Ulusal İzleme Yönlendirme Komitesi (UİYK) Toplantısı yapılmıştır. Gaziantep'te gerçekleşen toplantıya GAP İdaresi Başkanlığı ve TİKA Başkanlığı'ndan birer temsilci de gözlemci olarak davet edilmiştir. Toplantıda programın mevcut durumuna ilişkin değerlendirmeler yapılmış, ardından III. Teklif Çağrısı kapsamında Ortak İzleme ve Yönlendirme Komitesi (OİYK) için 13 adet proje şartlı olarak seçilmiş ve OİYK'ya sunulmasına karar verilmiştir.

- 27 Ocak 2009 tarihinde Türkiye-Suriye Bölgelerarası İşbirliği Programı kapsamında gerçekleştirilen toplantıya Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Genel Müdürü ve Halep Valisi başkanlık etmiştir. GAP İdaresi Başkanlığı ve Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi (TİKA) başkanlığı da gözlemci olarak toplantıya katılmıştır. Toplantıda Türkiye ve Suriye tarafı program kapsamında yürütülmekte olan projelerin mevcut durumlarını gösteren bir sunuş yapmışlardır. Türkiye'nin UİYK Toplantısı'nda seçmiş olduğu 13 proje OİYK'ya sunulmuş ve karara bağlanmıştır.

- 28 Ocak 2009 tarihinde İtalyan Interenergy ve Türk Global AŞ yetkilileri, Kilis Belediye Başkanı ve GAP İdaresi uzmanı ile birlikte Kilis Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde incelemeler yapmış ve Kilis Valisi'ni makamında ziyaret ederek Gıda Tarım Teknoparkı Projesi hakkında bilgi vermişlerdir.

- 3-4 Mart 2009 tarihinde Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKKONFED), Karadeniz ve Hazar Denizi Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonları Uluslararası Birliği (UBCCE), İspanya İşverenler ve Sanayiciler Konfederasyonu (CEOE) ve Valencia İşverenler Konfederasyonu (CİERVAL)'in ortak girişimi ile İspanya'da "Karadeniz ve Hazar Denizi Bölgesinde Ticaret ve Yatırım Fırsatları" konulu bir dizi toplantı düzenlenmiştir. Enerji ve altyapı odaklı toplantılara GAP İdaresi'nden de katılım sağlanmış, Madrid ve Valencia'da İspanyol iş adamlarına GAP'ta yatırım fırsatlarını tanıtan sunuşlar gerçekleştirilmiştir.

- İtalya Ekonomik Kalkınma Bakanı'nın daveti üzerine GAP'ın ve diğer bölge kalkınma projelerinin geniş kapsamlı olarak tanıtılması amacı ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Nazım Erken ve ilgili kurumların katılımı ile 21-22 Nisan 2009 tarihinde Milano'ya çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ziyarete GAP İdaresi, DSİ, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, DPT ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) üst düzey yöneticileri katılmıştır. 21 Nisan 2009 tarihinde İtalyan Ticaret Merkezi'nde düzenlenen toplantıya katılan kurumlar Türkiye'nin ekonomik durumu, yatırım olanakları, GAP, Doğu Anadolu Projesi (DAP) ve Konya Ovası Projesi (KOP) ile ilgili sunumlar gerçekleştirmişlerdir. 22 Nisan 2009 tarihinde organik tarım ve yenilenebilir enerji konularında çalışan kurumlarla temaslarda bulunulmuştur.

- Kuzey Kenya ve Diğer Çorak Bölgeleri Geliştirme Bakanı İbrahim Elmi Mohamed, Bölgesel Kalkınma İdareleri Bakanı Frederick Omulo Gumo ve beraberindekilerden oluşan 6 kişilik bir heyet, Devlet Bakanı Sayın Prof.Dr. Mustafa Said Yazıcıoğlu'nun daveti üzerine, GAP'la ilgili çalışmaları yerinde görmek ve incelemelerde bulunmak amacıyla 27-29 Nisan 2009 tarihleri arasında Şanlıurfa'yı ziyaret etmiştir. Konuk bakanlara 29 Nisan 2009 tarihinde GAP İdaresi Toplantı Salonunda brifing verilmiştir.

- Şanlıurfa Sanayisinin Yeniden Yapılandırılması Projesi; Şanlıurfa 2. Organize Sanayi Bölgesi Avrupa Birliği - Türkiye Katılım öncesi Mali İşbirliği Programı (2006-2010) finansmanı ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sosyal istikrara ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunarak, Türkiye'de bölgesel farklılıkların azaltılması amacıyla inşaat işleri ve teknik destek bileşenlerini kapsayan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın yararlanıcısı olduğu bir projedir. Proje kapsamında GAP İdaresi tarafından, İl Danışma Kurulu Üyesi olarak toplantılara katılım sağlanmakta ve gerekli destek verilmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki toplantılara katılım sağlanmış ve çalışmalarına katkı verilmiştir.

- 9 Temmuz 2009 - 2. İl Danışma Kurulu Toplantısı
- 10 Temmuz 2009 - Şanlıurfa Vizyon 2020 Çalıştayı
- 27 Temmuz 2009 - Proje Yönlendirme Komitesi Toplantısı
- 2 Ekim 2009 - 3. İl Danışma Kurulu Toplantısı
- 3 Kasım 2009 - Yerel Rekabet Platform Çalıştayı
- 12 Kasım 2009 - 4. İl Danışma Kurulu Toplantısı

- Proje ekibi tarafından 12-14 Kasım 2009 tarihleri arasında Şanlıurfa'nın yatırım olanaklarının tanıtımı amacıyla İstanbul'a bir çalışma gezisi düzenlenmiştir. Şanlıurfa Valisi, Harran Üniversitesi Rektörü, Şanlıurfa Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı ve Belediye Başkan Yardımcısının da katıldığı gezide İstanbul Sanayi Odası gibi kurumlarla çeşitli temaslarda bulunulmuştur.

- 20-22 Kasım 2009 tarihleri arasında Londra Türkiye Yatırım Zirvesi'nde uluslararası yatırım çevrelerine "GAP'ta Yatırım Fırsatları" konusunda bir sunuş yapılmıştır.

- Yenilenebilir Enerji ve Enerji verimliliği Projesi Başlangıç Raporu Çalıştayı 18 Aralık 2009 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. GAP Eylem Planı kapsamında yürütülen projenin uluslararası ve ulusal uzmanlarının katılımıyla 18 Aralık 2009 tarihinde Devlet Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz'a bilgi verilmiştir. Yine aynı gün öğleden sonra uluslararası ve ulusal uzmanların katılımıyla "Başlangıç Raporu" nun sunumu yapılmış ve sonrasında Elektrik İşleri Etüd İdaresi (EİE), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Enerji Bakanlığı, Dünya Bankası, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ), Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ), Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA), Dicle Kalkınma Ajansı (DİKA), Karacadağ Kalkınma Ajansı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Su İşleri (DSİ) uzmanlarının katılımıyla "Enerji Verimliliği ve Kalkınma" ve "Yenilenebilir Enerji ve Kalkınma" çalışma gurupları oluşturularak bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

- 21 Aralık 2009 tarihinde Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) projesi kapsamında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Gebze Marmara Araştırma Merkezi'nde aynı kapsamda çalışmalarını yürütülen bir TÜBİTAK projesi olan "Gıda Yenilik Merkezi Kurulumu Innofood Merkezi" ve GAP İdaresi'nin "GAP Yerel Gıda Ürünleri Kümesi" projesinin ortak ve farklı yanlarını ve işbirliği konularını görüşmek amacıyla bir ziyaret yapılmıştır.

- Aralık 2009 tarihinde UNDP uzmanlarınca hazırlanan "GAP Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi" başlangıç raporu sunuşu gerekli düzeltmeler ve eklemelerin yapılması amacıyla GAP İdaresi'ne sunulmuştur.

1.1.2.2. GAP Bölgesel Kalkınma Programı - Küçük ve Orta Ölçekli Girişimcileri Destekleme Projesi (GAP-GİDEM)

2004-2007 yılları arasında uygulanan GAP Bölgesel Kalkınma Programı'nın üç bileşeninden biri Küçük ve Orta Ölçekli Girişimcileri Destekleme Projesi'dir. (GAP-GİDEM)

Proje Kasım 2007'de proje finansmanının sona ermesiyle beraber son bulmuştur. Proje'nin kapanış raporu Ocak 2008'de Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu'na teslim edilmiş olup, proje kapatma işlemleri yine aynı dönemde yapılmıştır. Proje'nin sona ermesiyle beraber proje kapsamında ön çalışmalarına başlatılan Güneydoğu Anadolu Bölgesi için Rekabet Gündemi çalışmasının devamı olarak, GAP Rekabet Gündemi Kısa Vadeli Eylem Planı, proje dokümanı haline getirilmiştir. GAP İdaresi ve UNDP arasında yürütülen müzakereler neticesinde proje dokümanına son hali verilmiştir. Dışışleri Bakanlığı tarafından da onaylanan "Kısa Vadeli Eylem Planı" 1 Temmuz 2008 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmıştır.

1.1.2.2.1. Güneydoğu Anadolu Bölgesi için Rekabet Gündemi

GAP-GİDEM Projesi'nin nihai çıktılarından biri olan GAP Bölgesi için Rekabet Gündemi Raporu, ulusal ve uluslararası uzmanlardan oluşan bir ekip tarafından GAP İdaresi Başkanlığı, Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Ofisi ve GAP-GİDEM Proje Ekibinin işbirliği ile hazırlanmıştır. Rekabet Gündemi Bölge ekonomisinin dönüşümü için bir çerçeve oluşturulmasına yönelik bir girişim olarak tasarlanmıştır.

UNDP ile sürdürülen Rekabet Gündemi Araştırması, GAP Bölgesi'nin rekabet gücünü artıracak 2 temel, 3 alt strateji olmak üzere 5 strateji ve sektör belirlemiştir.

Stratejiler

- Sürdürülebilir Üretim
- Girişimciliği Geliştirme
- Uluslararasılaşma
- Uygulamalı Teknoloji Merkezleri
- Kümelenme ve Ağ Oluşturma

Sektörler

- Yenilenebilir Enerji
- Turizm
- Organik Tarım-Organik Tekstil- Organik Giysi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi için Rekabet Gündemi Projesi/Kısa Vadeli Eylem Planı aşağıda belirtilen faaliyetleri kapsamaktadır.

Eylem 1: Rekabet Konseyi'nin Kurumsallaşmasının Sağlanması

Rekabet Gündemi kapsamında, hayata geçirilecek olan girişimleri ve Gündem'in uygulanmasını denetlemek üzere GAP Kalkınma Platformu'nun GAP Rekabet Konseyi olarak kurumsallaşması öngörülmektedir.

Eylem 2: Yenilenebilir Enerji Alanında Pilot Yatırım

Bölge'de yenilenebilir enerji alanında pilot bir yatırımın ulusal ve uluslararası bir konsorsiyum tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Eylem 3: Organik Tekstil ve Konfeksiyon Alanında Pilot Yatırım

Eylem 4: Yenilenebilir Enerji Araştırmaları Konusunda Uluslararası Ağlara Erişim

Eylem 5: Planlama ve Mevcut Durum Tespiti

GAP Eylem Planı kapsamında GAP İdaresi'nin sorumluluğunda olan alanlarda aşağıdaki tabloda yer alan dört detaylı proje teklifi ve bileşenleri geliştirilmiştir.

Tablo 22: Güneydoğu Anadolu Bölgesi İçin Rekabet Gündemi Kapsamında Teklif Edilen Projeler

Proje	Bileşenler
GAP Rekabet Konseyi'nin Kurumsallaşması Projesi	Kurumsallaşma Girişimci Destekleme Merkezleri Uluslararası Markalaşma Girişimi
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Üretimi ve Kullanılması Projesi	Uluslararası Ağlara Erişim Yenilenebilir Enerji Araştırma ve Eğitim Merkezi Analiz, Tespit ve Strateji Geliştirme Stratejinin Uygulanması Pilot Yatırım ve Uygulamalar
Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi	Kümelenme Çalışması Pilot Uygulamalar ve Demonstrasyon Çalışmaları Markalaşma, Görünürlük ve Tanıtım Eğitim, Danışmanlık ve Bilgilendirme
Özel Nitelikli Bölgesel Kalkınma Projeleri Havuzu	Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi/Organik Giysi Yenilenebilir Enerji Turizm

GAP İdaresi Eylem Planı'nda da yer alan Rekabet Gündemi Araştırması kapsamında GAP Bölgesi'nin rekabet gücünü artıracak projelerden yenilenebilir enerji ve organik tarım küme geliştirme projeleri kurumların katkıları ile son şeklini almış ve DPT'ye teslim edilmiştir.

1.2. İNSANI VE SOSYAL GELİŞME GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.2.1. Sosyal Projeler Koordinatörlüğü'nün Proje ve Faaliyetleri

1.2.1.1. Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)

Projenin amacı; kadınların sorunlarının farkına varmalarına, tanımlamalarına ve çözümü için inisiyatif kullanabilmelerine fırsat yaratmak; kadınların kamusal alana daha fazla katılımını ve kamusal hizmetlerden daha fazla yararlanmasını sağlamak; kadın istihdamını ve kadın girişimciliğini artırmak; kadını güçlendirerek fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak/cinsiyet dengeli kalkınma sürecini başlatmak ve bu yolla yerel koşullara uygun, katılımcı toplum kalkınması temelli tekrarlanabilir model/modeller geliştirmektir.

ÇATOM'larda uygulanan programlar; i) okuma-yazma, okul öncesi eğitimi, anne eğitimi, bilgisayar, beslenme, ev ekonomisi alanlarında eğitim programları, ii) sağlık eğitimi, kısmi ve gezici poliklinik hizmetleri gibi sağlık programları, iii) el sanatları, trikotaj, tekstil, kuaför, keçe işlemeciliği, yöresel bebek, gümüş işlemeciliği gibi konularda beceri geliştirici programlar, gelir getirici atölyeler ve kadın girişimciliğini destekleyici programlar, iv) sosyal yaşama katılımı destekleyen ve kadın bilincini oluşturmayı hedefleyen sosyal ve kültürel programlar, v) hedef grupların sosyal destek hizmetlerine (burs, yeşil kart, aynı yardım, resmi nikah vb.) ulaşmasını kolaylaştırıcı sosyal destek programları düzenlenmektedir.

Her yıl çoğunluğu genç kız ve kadın olmak üzere ortalama 12 binden fazla kişi ÇATOM programlarına katılmakta; 50-60 bin kişi ÇATOM'lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır.

Kasım 1995 yılından itibaren oluşturulan ÇATOM'lar aracılığı ile 2009 yılı sonuna kadar yaklaşık 175 bin kişiye ulaşılmıştır. Bu sayı ÇATOM programlarına katılanları ve sağlık hizmetlerinden yararlananları içermekte olup, mahalle/köy düzeyinde yapılan yaygın çalışmalar toplama dahil edilmemiştir.

Tablo 23: 2009 Yılı Sonu İtibariyle Bölge'deki ÇATOM Sayılarının Dağılımı

İller	Kuruluş Yeri	Adet
Adıyaman	Fatih mahallesi	1
Batman	Petrolkent, Yavuzselim, Yeşiltepe mahalleleri	3
Diyarbakır	Kayabağlar-Huzurevleri, 5 Nisan ve Fatihpaşa mahalleleri ile Silvan ve Çermik ilçeleri	5
Gaziantep	Şahinbey İlçesi(Merkez)	1
Kilis	İslambey ve Ekrem Çetin Mahalleleri	2
Mardin	Meydanbaşı, Medrese ve Latifiye Mahalleleri; Dargeçit, Kızıltepe, Midyat, Nusaybin ve Ömerli İlçeleri ile Dargeçit-Kılavuz Beldesi	9
Siirt	Merkez, Şirvan ve Kurtalan İlçeleri, Kurtalan-Kayabağlar Beldesi	4
Şanlıurfa	Bağlarbaşı Mahallesi, Parmaksızlar Konutu, Bozova, Siverek ve Viranşehir İlçeleri	5
Şırnak	Merkez, Cizre, Beytüşşebap, İdil ve Uludere İlçeleri	5
Toplam		35

ÇATOM'larda 2009 Yılı içinde Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler;

- 13-17 Mayıs 2009 tarihleri arasında Antakya'da, ÇATOM sorumlu ve eğitimcilerine yönelik ÇATOM Eğitim ve Koordinasyon toplantısı düzenlenmiştir. Toplantı kapsamında ÇATOM faaliyetleri değerlendirilmiş, "Kadın ve Kalkınma" konulu bir eğitim çalışması gerçekleştirilmiştir,

- 10-13 Aralık 2009 tarihleri arasında Batman Valiliği ile işbirliği içinde Batman'da ÇATOM sorumlu ve eğitimcilerine yönelik ÇATOM Eğitim ve Koordinasyon Toplantısı düzenlenmiştir. Söz konusu toplantı kapsamında ÇATOM faaliyetleri değerlendirilmiş, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" konulu bir eğitim verilmiş ve GAP Eylem Planı çerçevesinde SODES programı hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

- Okur-yazar olmayan kadın/genç kızlara yönelik olarak ÇATOM'larda açılan Okuma-Yazma Kursları ile 2009 yılında 1. kademededen 1173 ve 2. kademededen 601 kişi olmak üzere toplam 1774 katılımcı okur-yazar hale gelmiştir. Bu katılımcıların birçoğunun açık ilköğretime ve ardından da açık liseye kayıtları yapılmıştır. Ayrıca okullarında başarılı olmaları için örneğin Nusaybin ve Cizre ÇATOM'larda destek kursları (Türkçe, Matematik, İngilizce vb) açılmıştır.

- Okula yönlendirme faaliyetleri kapsamında (Açık İlköğretim Öğretim, Açık Lise, YİBO, PİYO, okuma yazma) 1539 kız, 181 erkek olmak üzere toplam 1720 kişi okullara yönlendirilmiştir.

- Sağlık programları kapsamında verilen hizmetlerden (kısmi poliklinik, gezici sağlık, aşı kampanyası, göz taraması, diş sağlığı, aile planlaması vb) yararlanan katılımcı sayısı 5751'e, anne-çocuk sağlığı konusunda verilen eğitimlere katılanların sayısı 1452 kişiye ulaşmıştır.
- Beceri kazandırıcı programlar kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerden (biçki-dikiş, el sanatları, gözleme evi, kuaförlük, kumaş boyama, ebru, makine nakışları, mefruşat) 9128 katılımcı faydalanmıştır,
- Sosyal destek programları kapsamında sağlanan aynı (giyim, beyaz eşya, gıda, kırtasiye, oyuncak dağıtımı vb) nakdi yardımlardan (özel sektöre, kişisel vb.) yararlanan kişi sayısı 27394, danışmanlık ve yönlendirme çalışmalarından (dilekçe yazımı, fotokopi çekimi, internete erişim, nüfus cüzdanı çıkarma vb.) yararlanan kişi sayısı ise 24 712 olmuştur.
- ÇATOM'larda düzenli programların yanı sıra katılımcıların sosyal ortamlarda kendini ifade etme, özgüven kazanma ve aile içinde karar verme sürecine katılma gibi kişisel kapasite gelişimine yönelik etkinlikler düzenlenmektedir.
- Yıl içinde gerçekleştirilen 3445 hane ziyareti ile hane düzeyinde 6739 kişiye ulaşılmıştır,
- ÇATOM'lardaki mesleki beceri kazanma ve gelir getirici programlara katılan katılımcılardan 226 kişi 2009 yılı içerisinde dikim/gümüş atölyeleri, market, doktor muayenehanesi ve avukatlık bürosu, temizlik/turizm şirketleri, sekreterlik, üretim elemanlığı, usta öğreticilik ve satış temsilciliği alanlarda iş bularak istihdam yaşamına katılmıştır.
- Kadınlara kendi işini kurmaları için inkübatörlük ve bireysel danışmanlık desteği verilmiş ve kendi işini kuran kadınların, mikro kredi/kredi olanaklarına erişimi sağlanmıştır. Bu bağlamda bireysel ya da ortaklık şeklinde 24 katılımcı tarafından 15 işyeri (moda atölyesi kuaför salonu, dikim ve piko evi, tuhafiyeye, kırtasiye dükkanı ve takı tasarım atölyesi vb) açılmıştır.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Kadın Koordinasyon Merkezinin desteği ile İstanbul'da her yıl Mayıs ayı içinde düzenlenen "Doğudan İstanbul'a Kadın Eli Sergisi" kapsamında 35 ÇATOM'da üretilen ürünlerin satışından 2009 yılında 105.000 TL gelir elde edilmiştir. Sergi süresince ÇATOM sorumlu ve eğiticilerine yönelik İstanbul içinde kültür gezileri düzenlenmiştir.
- ÇATOM'larda, 2009 yılı içerisinde, 2780 katılımcı tarafından üretilen ürün satışı yoluyla, söz konusu katılımcılar 403.555 TL gelir elde etmiştir.
- Mülki idareler ve belediyelerle işbirliği içinde ÇATOM'larda üretilen ürünlerin sipariş üzerine fuar, sergi ve kermeslere katılım sağlanarak satışları yapılmıştır.
- 2009 yılı içinde her iki ayda bir il bazında ÇATOM'lar arası bilgi ve deneyimleri paylaşmak ve ortak etkinlikler düzenlemek amacıyla koordinasyon toplantıları başlatılmıştır.
- ÇATOM sorumlu ve eğiticilerinin yurt içi (İstanbul, Ankara, Mardin, Şanlıurfa vb.) ve yurtdışı (Amerika, Suriye vb.) toplantı, sergi ve eğitimlere katılımları desteklenmiştir.
- 2009 yılı içinde tüm ÇATOM'ların kurumsal altyapılarının güçlendirilmesi çalışmalarına ağırlık verilmiştir.

1.2.1.1.1. GAP-ÇATOM Burs Projesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan yoksul ve başarılı kız öğrencilerin burs desteği almasına aracılık edilerek;

- Eğitimde cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına katkı yapmak,
- Kız çocuklarını eğitim sürecine dahil etmek ve bu süreç içinde mümkün olduğunca kalabilmelerini sağlamak,
- Okur-yazar kadın oranının yükseltilmesine katkı sağlamak,
- Kadınların yaşam düzeyinin iyileşmesine katkıda bulunmak amacıyla GAP Bölgesi'ndeki 9 il ve bu illere bağlı ilçelerde faaliyet gösteren ÇATOM'ların bulunduğu yerleşim alanlarında **GAP-ÇATOM Burs Projesi** yürütülmektedir.

2009-2010 Burs miktarları ilköğretim öğrencileri için 70 TL, lise öğrencileri için 90 TL, üniversite öğrencileri için 145 TL olarak belirlenmiştir.

2002-2010 tarihleri arasında eğitim bursu olarak öğrencilere sağlanan katkı 3024 TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 24: Proje Kapsamında Burs Alan Öğrenci Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Öğrenci Sayıları				Toplam
	İlköğretim	Lise	Üniversite	Diğer	
2001-2002	133	17	-	-	150
2002-2003	207	48	15	-	270
2003-2004	443	82	27	8	560
2004-2005	533	100	27	21	681
2005-2006	543	135	38	20	736
2006-2007	609	150	48	14	821
2007-2008	632	155	63	55	905
2008-2009	825	211	111	3	1 150

Yıl içerisinde, burs projesine parasal destek sağlayacak çeşitli faaliyetler ve tanıtım çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Projeyi destekleyen sponsorlar, burs desteği verdikleri öğrencilere ve öğrencilerin devam ettikleri okullara aynı yardımlarda bulunmuştur.

1.2.1.2. GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi

Projede; yenilikçi üretim-pazarlama ile ilgili stratejiler yoluyla Güneydoğu Anadolu'da kadınların sosyal ve ekonomik yaşamının güçlendirilmesi amaçlamakta ve kadınların işgücü piyasasına katılımı, ürünlerin markalaştırılması ve yeni pazarlama fırsatlarının yaratılması hedeflenmektedir. Proje GAP İdaresi ve UNDP işbirliği ile İsveç Uluslararası Kalkınma Kuruluşu'nun (SIDA) finansal desteğinde Mart 2008 tarihi itibarıyla uygulamaya geçmiştir.

Uygulama stratejisinin dayanak noktası, kadınların gelir elde edebilmeleri için ortaklık oluŐturmaları, ağ geliştirme becerisi kazanarak kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve nihai olarak kadının güçlendirilmesidir. Finansal destek, kadınlar tarafından yönetilen atölyelerin ulusal ve yerel pazarlara ürün üretebilmeleri için malzeme ve küçük makine sağlanması şekilde verilmektedir. Teknik destek ise bu ürünlerin pazarlanabilirliğini artırmak için geliştirilecek tasarım unsurlarına odaklanıp pazar bağlantıları sağlamayı hedeflemektedir.

Projenin uygulama sürecinde mevcut kaynağın yanı sıra üçüncü taraf katkısı olarak diğer kuruluş ve özel sektörden de (Batman Valiliği, İŞKUR, Moda Tasarımcıları Derneği, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB), Demir Tasarım vb) aynı ve nakdi destekler alınmaktadır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

a) Mevcut Atölyelerin Güçlendirilmesi ve Yeni Atölyelerin Kurulması

Piyasa ile bağlantıların kurulması sonucunda kadınların üretim kapasitelerinin artırılmasına destek verilmiştir. Bu çerçevede, yüksek katma değerli ürün üreten uzun dönemli üretim atölyelerinin kurulması ve mevcut olanların güçlendirilmesi sağlanmaktadır.

Tasarım ve Üretim Atölyeleri

Tablo 25: 2009 Yılında Gerçekleştirilen Tasarım ve Üretim Atölyeleri Çalışmaları

Adı	Katılımcı Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet
Ömerli Üzüm Pestil ve Sucuk Üretim ve Paketleme Atölyesi	8	Sucuk üretimi (300 dizi (350-500 kg.)
Örgü Atölyesi	23	El örgüsü panço ve çorap üretimi (Üretilen 500 adet el örgüsü panço ve 150 adet çorap Mudo mağazalarında satışa sunulmuştur.)
Moda Tekstil Atölyesi	32 (Ayrıca dışarıda çalışan yaklaşık 100 kişilik aksesuar ekibi)	2009-2010 Sonbahar/Kış koleksiyonu için Mudo'dan yaklaşık 7 000 adet sipariş alınmış, bu siparişler üretilip satışa sunulmuştur. Ayrıca yılbaşına yönelik küçük bir kreasyon yapıp, Aralık sonunda Mudo mağazalarında satışa sunulmuştur.
Hediyelik Eşya Atölyesi	24	Mardin Merkez ÇATOM'da hediyelik eşya üretimi
Boyama Atölyesi	17	Çantalar, makyaj çantaları ve kalem kutuları üzerinde kumaş boyama tekniği uygulanması
Çanta Atölyesi	11	Kumaş boyama tekniği ile katma değeri ve pazarlanılabilirliği yüksek çanta üretimi
Midyat Şal Atölyesi	8	Şal üretimi
Dargeçit Oyuncak ve Oya Atölyesi	15	El örgüsü oyuncak (maymun, bebek v.s) üretimine yönelik atölye çalışması
Ömerli Hediyelik Eşya Atölyesi	10	Hediyelik eşya üretimi
Hediyelik Eşya Atölyesi	18	Hediyelik eşya üretimi
Nusaybin Hediyelik Eşya ve Ev Tekstili Atölyesi	19	Şahmeran motifleri kullanılarak çeşitli anahtarlıklar, mutfak önlüğü, amerikan servisi, duvara asılan ceplik üretimi
Diyarbakır Hediyelik Eşya ve Ev Tekstili Atölyesi	37	Katma değeri yüksek ürün üretimine dair atölye çalışması
Diyarbakır Oyuncak Bebek Atölyesi	5	Oyuncak bebek üretim çalışmaları
Diyarbakır/Çermik Çanta ve Örgü Atölyesi	30	Yılbaşına yönelik hediyelik eşya atölye çalışması (Euroka Sigorta yılbaşı için 1500 adet çanta siparişi vermiştir.)
Hediyelik Eşya Atölyesi (Keçe)	6	Hediyelik eşya üretimi
Hediyelik Eşya Atölyesi	7	Siirt ÇATOM'da hediyelik eşya üretimi

Altyapı Oluşturmaya Yönelik Şirket ve Kooperatifler

Batman Cafe Airport ve Argande markasının üretim atölyesine kurumsal altyapı oluşturmak için başlatılan “Yeşeren Düşler Ltd. Şirketi” Ocak 2009 tarihinde resmi olarak kurulmuştur.

b) Satış ve Pazarlama

Proje kapsamında oluşturulan atölye çalışmalarında elde edinilen ürünlerin bir kısmı yerel pazarda (müze önleri, toplantı, sergi ve dükkan vb.) bir kısmı ziyaret eden misafirler aracılığı ya da ulusal ve bölgesel ölçekte yapılan sergi ve toplantılarda satılmaktadır. Ayrıca özel gün ve toplantılarda (8 mart, yılbaşı, bayram vb.) toplu satış siparişleri özel sektör ve uluslararası kuruluşlardan alınmaktadır.

Yeğin Triko Ltd. Firması tarafından 2009 yılında bölgedeki kadınlara dağıtılmak üzere yaklaşık 1 000 kg. üstün kalite el örgüsü yün projeye hibe edilmiştir.

c) Eğitimler

Eğiticilerin Eğitimi (Hazır Giyim)

Tekstil sektöründeki kaliteyi artırmak için, Şanlıurfa ve Mardin illerinde, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) eğitmenleri tarafından çeşitli kuruluşlarda hizmet veren dikiş eğitmenlerine yönelik Şubat-Mart 2009 tarihlerinde tekstil eğitici eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimlere toplam 24 eğitici katılmış ve sertifikalandırılmıştır.

İTKİB yetkilisi tarafından, 16 Mart - 3 Nisan 2009 tarihleri arasında Şanlıurfa'da düzenlenen eğitici eğitimine 9 kişi katılmıştır. Ayrıca 16 Mart-3 Nisan tarihleri arasında eşzamanlı verilen eğitici eğitimine ise toplam 15 dikiş eğitmeni katılmıştır. 2 eğitiminin İstanbul'da bir tasarımcının yanında 10 günlük tasarım eğitimi almalarına destek verilmiştir.

Kooperatifçilik Eğitimi

Kilis Valiliği'nin 18-19 Nisan 2009 tarihlerinde kurmuş olduğu Kilis Kadın Kooperatifi için gerçekleştirilen genel kooperatifçilik eğitimine 27 kadın katılmıştır.

Mardin Kişniş Restoran'da, yemek pişirmek ve restoran işletmeciliği konularında bir eğitim gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyete 18 kadın katılmıştır. Kasım 2009 tarihi içinde yine Mardin Kişniş Restoran'da servis, hijyen, işletme, maliyet hesaplama, satış ve yemek pişirme konularında bir eğitim verilmiştir. Bu eğitime 30 kadın katılmıştır. Besni Yufka Atölyesi üreticilerine yönelik olarak Ekim 2009 tarihi içinde gerçekleşen eğitime 7 kadın katılmıştır.

Kasım-Aralık 2009 tarihleri içinde 8 GAP ilinde birer günlük kadın konusunda çalışan kamu kurum kuruluşu, çoğunluğu kadın olan siyasi parti ve sivil toplum örgütü temsilcilerine yönelik bir dizi seminerler yürütülmüştür.

Toplumsal Cinsiyet ve Üreme Sağlığı Seminerleri

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmak amacıyla, 3 Kasım - 9 Aralık 2009 tarihleri arasında 8 GAP ilinde (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Mardin, Kilis, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak) birer günlük seminerler yürütülmüştür. Seminerlere; ÇATOM sorumlusu, eğitimci ve katılımcıları ile yerel kamu ve STK temsilcileri katılmıştır. Toplam 249 kişinin katıldığı seminerlerde kadının güçlendirilmesi kapsamında, kadının; aile ve toplum içindeki kararlara katılımını ve kaynaklara ulaşımını/ kullanımını sağlamak için sosyal yaşama katılma kapasitelerini artırmak üzere öncelikli sosyal konularda bilgi ve farkındalığı artırmak hedeflenmiştir.

9 İle 9 Modacı

Türkiye'deki tanınmış moda tasarımcısı tarafından dokuz ilin her biri için yeni moda ve nakış tasarımlarının oluşturulması ve pazar bağlantılarının kurulması hedeflenmektedir.

Proje kapsamında yürütülen faaliyetler sonucunda Türkiye'nin önde gelen 8 moda tasarımcısı tarafından proje için bir konsept belirlenmiş ve bu konsept çerçevesinde üretilen ürünler ARGANDE markası altında toplanmıştır. Üretici kadınların seçimi ve fizibilite çalışması yapmak üzere 6-9 Nisan tarihlerinde Mardin ve Batman'a saha ziyareti yapılmış, bu ziyaretlerde 140 kadın ile mülakatlar gerçekleştirilmiş, özellikle makine deneyimi olanlardan 35 kişi seçilmiştir. İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nden (İTKİB) bir uzmanın teknik desteğiyle Batman ÇATOM içinde tam donanımlı bir moda üretim atölyesi ve Mardin Ömerli ÇATOM'da örgü atölyesi oluşturulmuştur.

Üretilen ürünler "ARGANDE" markası altında Mudo'nun pazarlama ekibi ile paylaşılmıştır. Mudo tarafından yaklaşık 7 000 adet sipariş alınmıştır. ARGANDE ürünlerinin üretilmesi için toplam 145 kadın istihdam edilmiştir. Markanın basın lansmanı 500 kişiden fazla bir katılımı 9 Temmuz 2009'da İstanbul Kuruçeşme Sortie'de gerçekleştirilmiş ve ARGANDE markası basında geniş yer almıştır. ARGANDE ürünleri 7 ildeki 17 Mudo mağazasında satışa sunulmuştur.

Kasım 2009 tarihi içinde 2010 ilkbahar/yaz koleksiyonlarının katalog çekimleri yapılmıştır. Aralık 2009 tarihi içinde yılbaşı koleksiyonunun üretimi gerçekleştirilip, Mudo mağazalarında satışa sunulmuştur. Bununla birlikte, yeni tasarımcılarla 2011 kış koleksiyonu hazırlıkları çerçevesinde üretilen ürünler Argande Markası altında 4 Şubat 2010'da Santral İstanbul'da gerçekleşecek İstanbul Fashion Week kapsamındaki defilede yer bulmuştur.

İzleme ve Değerlendirme

Proje kapsamında yapılan çalışmalar üç aylık ve yıllık olarak değerlendirilip, raporlanmakta ve SİDA ve UNDP'ye gönderilmektedir. Yılda bir kez ilgili kuruluşlarla (GAP İdaresi, UNDP, DPT, KSGM, SHÇEK, İsveç Büyükelçiliği ve İŞKUR) projede elde edilen kazanımların paylaşıldığı, karşılıklı görüş alışverişinde bulunulduğu Yönlendirme Komitesi toplantıları yapılmaktadır.

Ayrıca zaman zaman yürütücü, uygulayıcı ve donör kuruluş temsilcileri proje uygulama alanlarını yerinde ziyarette bulunmakta, yararlanıcılarla odak grup görüşmeleri yapmaktadır. Bu bağlamda 16-17 Eylül 2009 tarihleri arasında yararlanıcı kadın ve kuruluşlarla toplantılar yapılarak proje faaliyetleri değerlendirilmiştir.

1.2.1.3. Türkiye'nin Az Gelişmiş Bölgelerinde Kadınların ve Kadın Sivil Toplum Kuruluşlarının Güçlendirilmesi Projesi

IPA 2007 Programı Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Bileşeni kapsamında GAP İdaresi tarafından sunulan "Türkiye'nin Az Gelişmiş Bölgelerinde Kadınların ve Kadın Sivil Toplum Kuruluşlarının Güçlendirilmesi Projesi" kabul edilmiştir.

Proje ile az gelişmiş üç bölgede (GAP Bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi ve Doğu Karadeniz Bölgesi) kadın sivil toplum örgütlerinin kapasitesini geliştirerek ve farkındalık yaratarak kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması ve artırılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, proje dahilindeki iller, ulusal düzeyde yapılan illerin sosyo-ekonomik ve diğer kriterlere göre gelişmişlik düzeyini belirleyen NUTS 2 düzey çalışmasına göre esas alınmaktadır.

Tablo 26: Proje Kapsamındaki Iller

Düzye 2 Bölgesi	Öncelikli İl Merkezleri	İl Sayısı	Büyüme Merkezleri
DOĞU ANADOLU BÖLGESİ			
TRA1	Bayburt, Erzincan, Erzurum	3	Erzurum
TRA2	Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars	4	Kars
TRB1	Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli	4	Malatya, Elazığ
TRB2	Bitlis, Hakkari, Muş, Van	4	Van
DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ			
TR90	Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon	6	Trabzon
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ			
TRC1	Adıyaman, Gaziantep, Kilis	3	Gaziantep
TRC2	Diyarbakır, Şanlıurfa	2	Diyarbakır
TRC3	Batman, Mardin, Şırnak, Siirt	4	Batman
Toplam İl Sayısı		30	

Proje kapsamında 30 il yer almakta olup bölge ofisleri Şanlıurfa, Trabzon ve Van olmak üzere üç ilde kurulacaktır.

Proje 2 milyon tutarında teknik yardım ve 3 milyon tutarında hibe olmak üzere iki ana bileşenden oluşmakta olup projenin toplam bütçesi 5 milyon olarak öngörülmüş olup, toplam süresi 32 aydır.

Program Yürütme Sözleşmesi, Program Yetkilendirme Görevlisi (Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) ve Kıdemli Program Görevlisi (GAP İdaresi) arasında Ocak 2009'da imzalanmıştır.

Projenin birinci bileşeni kapsamında oluşturulacak olan teknik yardım ekibi hizmet alım şartnamesi (Terms of Reference) hazırlanmıştır. Hizmet alım ihalesi için ön duyuru ve ihale başvuru süreci 5 Nisan 2009'da başlamış ve 16 Haziran 2009'da sona ermiştir.

GAP İdaresi tarafından oluşturulan değerlendirme komitesi, Haziran-Ağustos 2009 tarihleri arasında ihaleye başvuran konsorsiyumları değerlendirmiştir. Değerlendirme çalışması sonunda 8 konsorsiyum kısa listeye kalmıştır. Kısa liste Avrupa Komisyonu Delegasyonu (AKD) tarafından onaylanmış ve 29 Eylül 2009'da MFİB'nin web sayfasında yayınlanmıştır. Hizmet alım ihalesi için ikinci aşama değerlendirme çalışması için GAP İdaresi tarafından Aralık 2009'da yeni bir değerlendirme komitesi oluşturulmuştur.

Proje kapsamında yer alan Bölgelerde hizmet sunumu yapan Kalkınma ve Hizmet Birliklerinin bağlı oldukları Van, Trabzon, Ağrı, Erzurum ve Malatya Valilikleri ile Kasım-Aralık 2009 tarihleri arasında görüşmeler yapılmış ve konuyla ilgili taslak protokoller üzerinde çalışılmıştır. Söz konusu protokoller sonlandırılmış olup imzalanma aşamasına getirilmiştir.

Proje kapsamında verilecek 3 milyon Avro tutarındaki hibeye ilişkin bir başvuru rehberi üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Aylık izleme ve usulsüzlük raporları hazırlanarak MFİB'ye gönderilmiştir.

1.2.1.4. Gençlik İçin Sosyal Gelişim Projesi

Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanabilmesine yönelik gençlik platformlarının kurulması için destek sağlanması; sosyal ve kültürel mekanların yaratılması; sosyal, kültürel, sportif ve gelir getirici eğitim programlarının düzenlenmesi ve gençliğin kapasitesinin güçlendirilmesidir. Proje temelde gençlerin yerel yönetim ve karar alma süreçlerine katılımını sağlamayı hedeflemektedir.

Proje Mayıs 2001 ile Ağustos 2006 tarihleri arasında GAP İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Habitat İçin Gençlik Derneği ortaklığıyla İsviçre Hükümeti'nden sağlanan finansman desteğiyle yürütülmüştür.

1 Eylül 2006'dan sonra Pepsi Cola finansmanı ve Türkiye Kalkınma Vakfı teknik desteğiyle GAP İdaresi tarafından yürütülen projeye, 2009 yılında GAP İdaresi ve Türkiye Kalkınma Vakfı desteğiyle devam edilmiştir.

Bölge'de 9 adet Gençlik ve Kültür Evi Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde faaliyet göstermektedir. Gençlik ve Kültür Evleri'nde üniversiteye hazırlık, bilgisayar, resim, müzik, halkla ilişkiler, tiyatro ve halk oyunları kursları düzenlenmektedir.

Proje kapsamında 2009 yılında gerçekleştirilen bazı faaliyetler şunlardır:

- 8-11 Mayıs 2009 tarihleri arasında Mardin'de Uluslararası GAP Gençlik Festivali düzenlenmiştir. Festival kapsamında; 40 gençlik kuruluşunun katıldığı bir fuar, 30 atölye çalışması, 4 panel ve 10 sergi gerçekleştirilmiştir. Festivale Türkiye'den 40 ilden ve 7 ülkeden (Sırbistan, Gürcistan, İngiltere, Güney Kore, Estonya, İtalya ve Fransa) gençler ve gençlik kuruluşlarından toplam 500 genç katılmıştır. Faaliyetlerden yaklaşık 2000 genç faydalanmıştır.
- Yabancı Yatırımcılar Derneği (YASED) işbirliği ile yapılan Koza Projesi kapsamında Bölge üniversitelerinden seçilen 124 genç Temmuz-Ağustos aylarında İstanbul'da uluslararası şirketler staj/iş öğrenme eğitimi almışlardır.

- Mardin Valiliği, Microsoft, Cisco, Netron ve GAP İdaresi işbirliği ile yürütölen “GAP Bilişim Akademisi Projesi” kapsamında Mardin'den 10 gence 500 saatlik Sistem Yazılımı EĞitimi verilmiştir.

- Batman Valiliği, Habitat İçin Gençlik Derneği ve Batman Gençlik Evi'nin yapmış olduğu protokolle Batman Habitat Bilişim Akademisi kurulmuştur.

- 2009 yılında Sosyal Destek Projesi (Sodes) kapsamında Adıyaman Gençlik ve Kültür Evi'nin 2 projesi kabul edilmiş ve uygulanmaya baŐlamıŐtır.

- **Sanat Atölyesi:** Sosyal içerme kapsamında hibe almaya hak kazanan projede mimari maket eğitimleri vererek gençlere istihdam yaratılması hedeflenmektedir. Projeden 10 genç yararlanacaktır ve eğitimler 1 yıl sürecektir. Bütçesi 52.500 TL olan projede 2009 sonu itibariyle ön hazırlıklar bitirilerek eğitimlere başlanmıştır.

- **Gençlik Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması:** İstihdam baŐlıĐı altında kabul edilen projede gençlik evi bünyesinde sokak sanatları atölyesi, yönetici asistanlığı, turizm gibi mesleki eğitimler verilmesi ayrıca yetenek sınavlarına hazırlık ve bu konularda çeşitli paneller yapılması hedeflenmektedir. Bütçesi 21.500 TL olan projede 2009 sonu itibariyle proje ön hazırlıkları bitmiŐ ve eğitimler için kayıtlar alınmıştır.

- Batman Gençlik ve Kültür Evi, 17-24 Mayıs 2009 tarihleri arasında “**Tarihin Gölgesinde Bir Oyun**” adlı gençlik değişim projesi gerçekleştirmiştir. Projeye Letonya, Litvanya ve Polonya'dan toplam 18 genç katılmıştır.

- Batman'da SODES kapsamında hibe almaya hak kazanan “**1000 Genle El Ele Spora Projesi**” ile Batman'da daha önce yaygın olmayan Badminton, Dağcılık, Kort Tenisi, Step, Aerobik, Satranç, Voleybol, Basketbol ve Masa Tenisi branŐlarında 6 ay boyunca eğitim verilmiştir.

- Diyarbakır Gençlik ve Kültür Evi'nin AB Gençlik Programları kapsamında hibe almaya hak kazandığı “**YerleŐik Hayata İlk Adım**” adlı değişim projesine Polonya, Romanya ve İsveten toplam 14 genç katılmıştır.

- Diyarbakır Gençlik ve Kültür Evi'nin AB Gençlik Programları kapsamında hibe almaya hak kazandığı “**Mezopotamya'da Olmak**” adlı değişim projesine Bulgaristan, Romanya, İsveç ve Macaristan'dan toplam 21 genç katılmıştır.

- Gaziantep Gençlik ve Kültür Evi'nin AB Komisyonu'nun desteklediği Sivil Toplum Diyalogu'nun Geliştirilmesi Programı kapsamında uyguladığı “**Diyalogu'n Gücü**” adlı proje ile Gaziantep'teki 13 gençlik sivil toplum kuruluşuna ve gençlik evi üyelerine web tasarım kursu, İngilizce, proje yönetimi, proje yazma eğitimleri verilmiştir. Toplam 206 genç bu eğitimlerden faydalanmıştır. 26 genç İtalya ve Türkiye'deki teknik gezilere ve 78 genç proje kapanış kokteyline katılmıştır. Projenin bütçesi 89 335 Avro'dur.

- Gaziantep Gençlik ve Kültür Evi'nin AB Gençlik Programları kapsamında hibe almaya hak kazandığı ve Avrupa Gönüllü Hizmeti (EVS) kapsamında kabul edilen “**Yükselen Farkındalık Sayesinde**” adlı proje ile 21 yabancı genç gençlik evine gönüllü gelmiştir. Projenin bütçesi 56 000 Avro'dur.

- Gaziantep Gençlik ve Kültür Evi'nin AB Gençlik Programları kapsamında hibe almaya hak kazandığı ve Avrupa Gönüllü Hizmeti (EVS) kapsamında kabul edilen “**Görevimiz İçerme**” adlı projede bölgeden 21 gencin, 1-12 ay arasında değişen sürelerde gönüllülük yapmak üzere Avrupa'nın farklı ülkelerine gitmeleri amaçlanmaktadır. Projenin bütçesi 57 000 Avro'dur.
- Kilis Gençlik ve Kültür Evi, SODES kapsamında aşağıdaki projeleri uygulamıştır:
 - **Genç Kız ve Kadınlara Meslek Edindirme Projesi** kapsamında 25 genç kıza Bilgisayarlı Muhasebe Eğitimleri verilmiştir.
 - **Gezici Sinema Projesi** kapsamında 15 köyde sinema gösterimleri yapılmış, şehir merkezinde 60'ın üzerinde film gösterilmiştir.
- Kilis Gençlik ve Kültür Evi, AB Gençlik Programları kapsamında aşağıdaki projeleri hayata geçirmiştir:
 - **Hayattır Sokak:** 15.08.2008-15.01.2009 tarihleri arasında uygulanan projenin bütçesi 7700 Avro olup, gençlerin kültürel ve sanatsal yönlerinin açığa çıkarılması için atölye çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
 - **Yaşlı Dünyanın Genç İnsanları:** 18-25 Ocak 2009 tarihlerinde uygulanan projenin bütçesi 15.912 Avro'dur. Üç Avrupa ülkesinden toplam 14 gencin katıldığı projede gençler, dünyayı tehdit eden ve ülkelerarası farklılıklar gösteren iklim değişiklikleri üzerine bilgi paylaşımında bulunmuşlardır.
 - **Müzikle Yaşam:** Global Müzik Topluluğu gençlerini Kilis'te ağırlamayı amaçlayan proje 25.04.2010-02.05.2010 tarihleri arasında uygulanacaktır.
- Mardin Valiliği, Gençtur ve Mardin Gençlik ve Kültür Evi ortaklığıyla 11-22 Ağustos 2009 tarihleri arasında Mardin'de yaz kampı gerçekleştirilmiştir. İspanya, Avusturya, Almanya, Yunanistan, İtalya, Güney Kore'den gelen gençler Mardin'deki gençler ile bilgi paylaşımında bulunmuşlardır. Etkinliklere Mardin'den 90 genç katılmıştır.
- Siirt Gençlik ve Kültür Evi, AB Gençlik Programları kapsamında aşağıdaki projeleri uygulamıştır:
 - **Çevreniz Çevremiz** adlı proje ile Azerbaycan, Suriye, Ürdün, Polonya, Romanya ve Letonya'dan gelen toplam 27 genç Mart ayında çevre üzerine çeşitli etkinliklerde bulunmuştur.
 - **Kültürlerarası Diyalog Projesi** kapsamında Portekiz, Letonya ve Romanya'dan toplam 18 genç Mayıs ayında kültürel paylaşım üzerine 1 hafta boyunca çalışmalar yürütmüştür.
 - **Bir Gençlik Hikayesi** adlı proje ile gençlere üreme sağlığı konusunda farkındalık yaratma eğitimleri verilmiştir. Projenin bütçesi 6500 Avro'dur.
- Şırnak Gençlik ve Kültür Evi, AB Gençlik Programları kapsamında aşağıdaki projeleri uygulamıştır:
 - **Küre Uyarıyor Projesi:** Küresel ısınmaya dikkat çekmek amacıyla 10–17 Şubat 2009 tarihleri arasında Polonya, Romanya ve Bulgaristan'dan gelen 16 gencin katılımıyla Şırnak'ta Nuh'un Gemisi araştırılmıştır. Gittikçe daha kötü ve dönülmeyecek hale gelen küresel ısınmayla ilgili, Nuh'un yaşadığı Şırnak'tan tüm dünyaya “Küre Uyarıyor” denilmiştir.

- **Gençlerle Sağlıklı Yarınlar:** Proje ile gençlerin toplumsal ön yargılarını kırmak, bilinç düzeylerini arttırmak, bilgiye erişimlerini kolaylaştırmak, ruhsal ve fiziksel gelişimlerine katkıda bulunmak hedeflenmiştir.

- Şırnak Gençlik ve Kültür Evi, SODES kapsamında aşağıdaki projeleri uygulamıştır:

- **El emeği Göz Nuru:** Proje, Şırnak'ta yaşayan, iş imkanı bulamayan ve maddi zorluklar çeken kadınlara ekonomik özgürlüklerini kazandırmak, yeni iş sahaları açmak ve kadınların bilgi ve becerilerini paylaşacağı bir mekan oluşturmak amacıyla tasarlanmıştır.

- **Gezelim, Görelim, Bilinçlenelim:** Şırnak'ta üniversiteye hazırlanan ama şimdiye kadar herhangi bir üniversite kampusu görmemiş gençlerin üniversiteleri gezmesini amaçlayan proje kapsamında Mersin Üniversitesi ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne düzenlenen gezilere 34 genç katılmıştır.

Tablo 27: Proje Kapsamında 2009 Yılında Ulaşılan Kişi Sayısı

Kent	Kapasite Artırıcı Etkinlikler	Sosyal Kültürel Etkinlikler	Toplumsal Kalkınma Etkinlikleri	İstihdama Yönelik Etkinlikler	Değişim Programları	Toplam
Adıyaman	625	530	730	25	30	1 940
Batman	3 451	1 850	1 222	264	62	6 849
Diyarbakır	2 001	1 708	999	265	39	5 012
Gaziantep	551	227	5 069	1	71	5 919
Kilis	1 794	9 024	985	236	43	12 082
Mardin	560	2 410	133	23	13	3 139
Siirt	1 043	2 274	1 438	30	36	4 821
Şanlıurfa	491	704	60	3	16	1 274
Şırnak	788	1 404	2 435	31	40	4 698
Toplam	11 304	20 131	13 071	878	350	45 734

1.2.1.5. Çocuklara Yönelik Çalışmalar (Çocuk Okuma Odaları / Çocuk Oyun Odaları ve Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri)

Çocukların beklentilerine uygun, enerjilerini olumlu yönde kullanabilecekleri, zihinsel, duygusal, sportif, kişisel ve sosyal gelişimlerini destekleyen eğitimlerin planlandığı ve etkinliklerin düzenlendiği Çocuk Oyun Odaları ile 4-6, Cheetos Gelişim Merkezleri ile 4-6 ve 7-14, Çocuk Okuma Odaları ile ise 7-14 yaş grubu çocuklara yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

a) Eğitim Faaliyetleri: 7-14 yaş grubu çocuklarına yönelik olarak etüt çalışması, İngilizce, matematik, Türkçe, sosyal bilgiler, fen bilgisi ve teknoloji dersleri gibi okul derslerine takviye, SBS hazırlık kursu,

bilgisayar eğitimi, kütüphane hizmeti sunulmakta, kitap okuma-anlatma gibi faaliyetler, müzik, el sanatları (takı tasarımı, ahşap boyama, kırma, örgü, ebru çalışması vb) kurslar ile sağlık eğitimi, çocuk hakları ve yurttaşlık vb. eğitimler düzenlenmektedir. 4-6 yaş çocuklara yönelik okulöncesi programları olarak, sosyal, zihinsel, dil ve psiko-motor gelişimin desteklenmesi yönünde faaliyetler yapılmaktadır. Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından desteklenen bu programlara katılan öğrencilere anasınıfı sertifikası verilmektedir.

b) Sosyal Faaliyetler: Çocuklar sinemaya, tiyatroya, müzeye götürülmekte, çocukların skeç, dans, ritm, gitar, folklor vb. faaliyetlerini sergiledikleri eğlence geceleri, yılsonu sergileri ve etkinlikleri düzenlenmekte, duvar gazeteleri çıkarılmakta, İstiklal Marşı Okuma Yarışması, piknik vb. faaliyetler uygulanmaktadır.

c) Sportif Faaliyetler: Merkezlere devam eden çocukların fiziksel ve psikososyal gelişimlerini destekleyebilmek için masa tenisi, futbol, basketbol, badminton, yüzme, satranç, voleybol gibi spor eğitimleri gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan takımlarla merkezler arası yarışmalar düzenlendiği gibi bölgesel yada ülke çapında gerçekleştirilen turnuvalara katılımlar teşvik edilmektedir.

d) Ailelere Yönelik Faaliyetler: Çocuklara yönelik faaliyetlere anneler de dahil edilmektedir. Merkezlere gelen çocukların ailelerine hane ziyaretleri yapılmakta ve çocuklarının gelişimi hakkında bilgi verilmektedir. Sorunlu çocukların ailelerini gerekli durumlarda (ekonomik yetersizlik, davranış problemi, özrürlük vb.) ilgili kurumlara (Valilik, Hastane, Sağlık Ocağı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Sosyal Hizmetler vb.) yönlendirilmektedir. Ailelere yönelik eğitimler çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde yürütülmektedir. Çocukların annelerine ÇATOM bünyesinde okuma-yazma, ana-çocuk sağlığı gibi eğitimler verilerek bilgilenmeleri sağlanmaktadır.

1 Ocak - 31 Aralık 2009 tarihleri arasında 7 Cheetos Gelişim Merkezi ve 7 Çocuk Okuma Odası'nda yürütülen faaliyetler aracılığıyla toplam 2344 çocuğa ulaşılmıştır.

Tablo 28: 2009 Yılı İtibariyle Bölge'deki Çocuk Okuma Odaları/Oyun Odaları ve Cheetos Çocuk Gelişim Merkezlerinin İl Bazında Dağılımı

İller	Kuruluş Yeri	Adet
Adıyaman	Merkez ve Gölbaşı İlçesi Cheetos Gelişim Merkezleri	2
Batman	Batman Petrol Kent Mahallesi Cheetos Gelişim Merkezi	1
Diyarbakır	Silvan İlçesi Cheetos Gelişim Merkezi, Diyarbakır 5 Nisan Okuma Odası, Kayabağlar-Huzurevleri Çocuk Okuma Odası	3
Mardin	Nusaybin ve Ömerli İlçeleri Cheetos Gelişim Merkezleri, Evren Çocuk Okuma Odası, Latifiye Çocuk Okuma Odası	4
Şanlıurfa	Hilvan İlçesi Cheetos Gelişim Merkezi, Siverek İlçesi Çocuk Okuma Odası, Bağlarbaşı Mahallesi Çocuk Okuma Odası	3
Şırnak	Şırnak Çocuk Okuma Odası	1
Toplam		14

2009 yılı içinde gerçekleştirilen önemli faaliyetler:

- 1-4 Haziran 2009 tarihleri arasında Batman'da düzenlenen ilköğretim okulları arası satranç turnuvasında, Batman Cheetos Gelişim Merkezi satranç ekibi, il birincisi olmuştur.
- Batman Cheetos Gelişim Merkezi Mayıs 2009'da düzenlenen Türkiye Masa Tenisi Turnuvası'nda minik kızlar kategorisinde beşinci, minik erkekler kategorisinde ise altıncı olmuştur.
- Batman Cheetos Gelişim Merkezi, Batman İl Millî Eğitim Müdürlüğü İlköğretim Okulları Arası Masa Tenisi Turnuvası İl birinciliğini kazanmıştır.
- 30 Mayıs-4 Haziran 2009 tarihleri arasında Kırşehir'de düzenlenen Masa Tenisi Turnuvasında, minik kızlar ve minik erkekler Türkiye birinciliğini kazanmışlardır.
- Nusaybin Cheetos Gelişim Merkezinde, ilköğretim 5. ve 6. sınıf öğrencilerine yönelik kısa film ve fotoğrafçılık eğitimi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eğitime 20 çocuk katılmış olup eğitim kapsamında çekilen fotoğraflar Uluslar arası Kısa Film Yarışmasına gönderilmiş ve birincilik ödülünü almıştır.
- 6-9 Kasım 2009 tarihleri arasında İstanbul'da, Cheetos Gelişim Merkezleri Koordinasyon ve Eğitim Semineri düzenlenmiştir. Söz konusu seminerde, Merkez sorumlularına vizyon-misyon ve etkili iletişim yöntemleri, okul öncesi eğitimin önemi, çocuk gelişim aşamaları hakkında genel bilgi, gelişim sorunlarının erken belirlenmesinin çocuklar için önemi, sorun ifade etme, çözüm yolları bulma konularında bilgi verilmiştir.
- Mardin'de çocuk hakları konusunda bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması ve bu hakların ana politikalara dahil edilmesinin sağlanması amacıyla, Mardin'deki 9 ÇATOM sorumlusu ve eğitimcileri tarafından kurulan "Mardin Kadın Eğitim ve İstihdamı Destekleme Derneği (MAKİDER) ile birlikte, Mardin'de faaliyet gösteren Meydanbaşı, Evren ve Latifiye ÇATOM'lar bünyesinde bulunan Çocuk Okuma Odaları katılımcıları, aileler ve ilgili kurum/kuruluşlarda çalışan profesyonellere yönelik bir proje gerçekleştirilmiştir. Söz konusu projeye finansman desteği Avrupa Birliği hibelerinden sağlanmıştır. Projeden 7-14 yaş grubunda 80 çocuk ve diğer katılımcılar yararlanmıştır. Bu proje aracılığıyla ulaşılan kişi sayısı 1750'ye ulaşmıştır. Ayrıca proje kapsamında oluşturulan **MAKİDER Çocuk Badosu** 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerinde bando gösterisi gerçekleştirmiştir.
- Latifiye ÇATOM bünyesinde faaliyet gösteren Çocuk Okuma Odası ile Mardin Valiliği işbirliğiyle "**Her Evde Bir Hayat Var**" adlı bir proje uygulanmıştır. Projenin hedef grupları; 5-6 ve 7-12 yaş grubu ilköğretim çağı birinci kademe öğrencileri ve öğrencilerin anneleridir. Proje kapsamında temizlik, beslenme, oyun-spor, sosyal-kültürel etkinlikler ile psikolojik-sosyal danışmanlık ve iyileştirme etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Projeden yararlanan kişi sayısı 320'ye ulaşmıştır.
- Latifiye Çocuk Okuma Odası, Başkent Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi işbirliği ile çocuk kimliğinin gelişimini destekleme ve çocukların güvenilir ortamda sosyalleşme süreçlerinin desteklenmesi amacıyla 15 gönüllü sosyal hizmetler bölümü öğrencilerinin katılımı ile "**Mardin Yaz Okulu**" adlı bir proje Mardin merkez köylerden birinde gerçekleştirmiştir.

- Evren Çocuk Okuma Odası, “**Çocuk Hakları**” konulu bir eğitim çalışması gerçekleştirmiştir. Söz konusu eğitim sonunda, eğitime katılan çocuklar, Mardin Belediye Başkanı'na, mahallelerine çocuk parkı ve basketbol sahası yapılması için dilekçe ile başvurmuşlardır.
- ÇATOM'lar bünyesinde faaliyet gösteren Çocuk Okuma Odaları'nda kitap okuma ve okuduğu kitabı anlatma çalışmaları, okul derslerine takviye, kompozisyon, şiir yazma, resim, müzik, pandomim, rehberlik, belirli gün ve hafta faaliyetleri, hastalıklardan korunma, iletişim becerileri, iş eğitimi, sosyal beceri öğretimi faaliyetleri yapılmıştır. Ayrıca çocukların okulda daha başarılı olmaları, daha düzenli çalışmaları, motivasyonlarını sağlamaları amacıyla rehberlik hizmetleri verilmiştir.
- ÇATOM'lar bünyesinde faaliyet gösteren Çocuk Okuma Odaları ve Çocuk Oyun Odaları'nın alt yapılarının güçlendirilmesine ilişkin bir dizi çalışma gerçekleştirilmiştir.

1.2.1.6. GAP Bölgesi'nde Sosyal Hizmetler Stratejisi ve Uygulama Programının Hazırlanması Projesi

Projenin amacı; GAP Bölgesi'ndeki illerde yaşam kalitesini yükseltmek, dezavantajlı konumda bulunanların toplum içine dahil olmalarını sağlayacak desteği vermek ve toplamda sosyal kalkınmayı ve gelişmeyi sağlayabilmek amacıyla uygulanan ve uygulanabilecek olan sosyal hizmet politikalarını ve hizmetlerini geliştirmektir. Alan incelemeleri ve düzenlenecek çalıştaylarla öncelikle durum saptaması ve değerlendirmesi yapılacaktır. Değerlendirmelerin ardından alanda mevcut sorunlar ve çözüm önerileri belirlenecek ve yeniden bir yapılanma için elde edilen verilerden hareketle ilgili birimlere ve kurumlara öneriler sunulacaktır. Nihai hedef; kısa, orta ve uzun vadede GAP Bölgesi'ndeki illerde toplumda refah ve sosyal korumayı sağlayan sosyal politikalara girdi sağlamaktır.

2009 yılında başlatılan Proje, 2010 yılında tamamlanacak olup süresi 9 aydır.

Mardin'de 1 Kasım 2009 tarihinde Diyarbakır, Şırnak, Batman, Siirt ve Mardin illerinden 21 kurumdan 28 kurum temsilcisinin ve Mardin Belediye Başkanı'nın katılımıyla Mardin Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Gaziantep'te 6 Aralık 2009 tarihinde Şanlıurfa, Adıyaman ve Kilis illerindeki sosyal hizmet sunan 16 kurum ve kuruluşun 24 kurum temsilcileri ile Gaziantep Valiliği sosyal hizmetlerden sorumlu vali yardımcısının katılımı ile Gaziantep Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

1.2.1.7. GAP Gönüllüleri Projesi

GAP Eylem Planı kapsamında “Kurumsal Sosyal Sorumluluk” eylemi altında, GAP İdaresi, Gönüllüler Derneği, Batman Valiliği, Atatech Bilişim, Microsoft ve The British University işbirliği ile yürütülen projenin amacı; GAP Bölgesi'nde gönüllülerle ve gönüllü arayanları buluşturacak bir web portalinin oluşturulması, kurumsal sosyal sorumluluk projelerin yaygınlaşmasıdır.

Aralık 2009'da işbirliği protokolü imzalanmıştır. Web portal için altyapı çalışmaları başlamış, içerik yönetimi ve portalin görselleri oluşturulmuştur.

1.2.1.8. SODES Programı

Başta ÇATOM ve Gençlik Kültür Evleri olmak üzere, GAP Bölgesi'nde faaliyet gösteren ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde, SODES 2009 Hibe Programı'na sunulmak üzere 8 proje hazırlanmış/hazırlanmasına katkıda bulunulmuştur. Söz konusu projelerin tamamı 1.502.500 TL hibe almaya hak kazanmıştır. Aralık 2009'da uygulanmaya başlanan projeler ve bütçeleri şöyledir;

- GAP Köy Kütüphaneleri Projesi (346.000 TL)
- Gençlik Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması Projesi (21.000 TL)
- Sanat Atölyesi Projesi (52.500 TL)
- Damlalar Projesi (120.000 TL)
- Annenin Kıza, Kızın Anneye Bir Ödülü Var Projesi (460.000 TL)
- Geleneksel Kıyafet Tasarımı Projesi (160.000 TL)
- Benim de Bir İşim Var ve Kadın Destek Merkezi Projesi (160.000 TL)
- Sokaktan Okula Okuldan Hayata Projesi (200.000 TL)

1.2.2. Eğitim Koordinatörlüğü'nün Proje ve Faaliyetleri

2009 yılı içerisinde gerçekleştirilen 16 bölgesel, 2 uluslararası olmak üzere toplam 18 eğitim programı ile 1 250 kişiye eğitim hizmeti sunulmuştur. Söz konusu eğitim çalışmaları aşağıda yer almaktadır.

Mısır Heyeti Çalışma Seyahati (13-19 Nisan 2009, Şanlıurfa, Gaziantep): Mısır Arap Cumhuriyeti Su Kaynakları ve Sulama Bakanlığı'ndan gelen 10 kişilik heyete yönelik hazırlanan çalışma seyahatinin amacı, sulama şebekelerinde teknik inceleme yapmak ve sulama yönetimi konusunda GAP deneyimleri hakkında seminer almaktır. Çalışma seyahati Şanlıurfa ve Gaziantep illerini kapsamıştır.

Çalışma Seyahati 27 Nisan-3 Mayıs 2009 tarihlerinde Şanlıurfa ve Gaziantep'te ikinci bir 10 kişilik heyet için düzenlenmiştir.

Bölgesel Kalkınmayı Güçlendirmek İçin Eğitim Tesislerinin Geliştirilmesi Analizi / Yerel Yönetimlerin Kurumsal Eğitim İhtiyaç Analiz Çalışması (15 Ekim 2009-15 Nisan 2010): GAP İdaresi, ve Harran Üniversitesi işbirliği ve İngiliz Büyükelçiliği'nin finansal desteği ile gerçekleştirilen çalışmanın amacı; GAP Bölgesi'nin sosyal ve ekonomik gelişiminde yöre insanının teknik ve sosyal alt yapısının güçlendirilmesinde büyük önem taşıyan yerel yönetimlerin insan kaynaklarının geliştirilmesi ve eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ile bu ihtiyacı gidermeye yönelik programlamanın yapılmasıdır. Bu çalışma ile ayrıca ilgili kuruluşların faaliyetleri, düzenleme biçimleri, yaygınlığı, hedef gruplara erişebilirliği ve eğitim süreçlerinde ortaya çıkan sorunların da belirlenmesine çalışılacaktır. Harran Üniversitesi 7 ay boyunca aylık rapor ile birlikte proje sonuç raporu hazırlayacaktır. Proje kapsamında 2009 yılı içinde GAP Bölgesi'ndeki 9 ilin web sayfaları belirlenmiş, yerel yönetimlere yönelik anketler hazırlanmış ve analizleri yapılmaya başlanmıştır.

Suyun Etkin Kullanımı Eğitim Semineri: Adıyaman (14-15 Aralık 2009), Gaziantep (17-18 Aralık 2009) ve Kilis (10-11 Aralık 2009) olmak üzere üç ilde düzenlenen seminere toplam 877 kişi katılmıştır. Seminerin amacı; GAP Bölgesi'nde su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını temin etmek üzere suyun etkin ve verimli kullanılmasına yönelik uygulamaları ve halkın bilinç düzeyini artırmaktır.

Meslek Edindirme Kursları

İŞKUR ile işbirliği içinde mesleki beceri kazandırmak amacı ile bir dizi kurs düzenlenmiştir. Bu kurslar ve katılımcı sayıları aşağıda verilmiştir.

- **Aşıcılık-Budamacılık** (16 Kasım 2009-6 Ocak 2010) - Şanlıurfa ilinde 18-35 yaş arası okuma yazma bilen tarıma yatkın işsiz 15 erkek kursiyere yönelik gerçekleştirilmiştir.
- **Sebze Yetiştirme İşçisi (Seracılık)** (16 Kasım 2009-6 Ocak 2010) - Şanlıurfa ilinde 18-35 yaş arası okuma yazma bilen tarıma yatkın 16 işsiz erkeğe yönelik düzenlenmiştir.
- **Mutfak Hizmetleri Elemanı Yetiştirme Kursu (16 Kasım 2009-11 Ocak 2010)** Şanlıurfa ilinde 18-35 yaş arası okuma yazma bilen tarıma yatkın 15 işsiz erkeğe yönelik düzenlenmiştir.
- **Bayan Kuaför Elemanı Yetiştirme Kursu (16 Kasım 2009-11 Ocak 2010)** Şanlıurfa ilinde 18-30 yaş arası okuma yazma bilmekle birlikte çoğunluğu lise mezunu, herhangi bir üniversite programlarına yerleşmemiş bayan kuaförlüğüne yatkın 18 işsiz genç kız/kadına yönelik olarak düzenlenmiştir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, İş Planlaması ve SODES Programı Eğitim Semineri (10-13 Aralık 2009): Batman Valiliği işbirliği ile Batman İlinde ÇATOM sorumlu ve eğiticilere yönelik olarak düzenlenmiştir. Seminerin amacı; ÇATOM sorumlu ve eğiticilerin kişisel gelişimlerinin ve kapasitelerinin artırılması, SODES programları konusunda bilgilendirilmesidir. Seminere 40 kişi katılmıştır.

Kadının Sosyal Yaşama Katılma Kapasitesinin Güçlendirilmesi Eğitim Seminerleri (3-9 Kasım 2009, 7-9 Aralık 2009): Seminere Diyarbakır, Adıyaman, Kilis, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Şırnak, Siirt illerinde, ÇATOM sorumlu, eğitmen ve katılımcıları ile yerel kamu ve STK temsilcileri olmak üzere toplam 249 kişi katılmıştır. Bu seminerlerin amacı; kadının güçlendirilmesi kapsamında, kadının; aile ve toplum içindeki kararlara katılımını ve kaynaklara ulaşımını/ kullanımını sağlamak için sosyal yaşama katılma kapasitelerini artırmak üzere öncelikli sosyal konularda bilgi ve farkındalığının artırılmasıdır.

1.3. ÇEVRE, FİZİKSEL GELİŞME VE YEREL YÖNETİMLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.3.1. Yerel Yönetimler Koordinatörlüğü Tarafından Yürütülen Çalışmalar

1.3.1.1. GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı

GAP Bölgesi'ndeki belediye sayısı 195'dir. 2009 sonu itibarıyla, GAP İdaresi tarafından; 98 belediyenin halihazır haritaları, 4 adet ilave - revizyon ve 13 adet özel projeler için üretilen haritalar olmak üzere toplam 170 605 ha'lık alanda 115 adet halihazır harita üretimi çalışması tamamlanmış ve haritalar İdare'ce onaylanmıştır.

2009 yılında; Çermik (Diyarbakır), Sakçagözü (Gaziantep) ve Uzungeçit (Şırnak) olmak üzere toplam 3 yerleşimin halihazır harita üretimi işleri ihale edilmiş olup çalışmalar devam etmektedir.

1.3.1.2. İmar Planı

GAP Bölgesi'ndeki toplam 195 belediyenin 65 adedinin imar planı (% 33'ü) GAP İdaresi tarafından yaptırılmıştır.

2009 yılında;

- Şanlıurfa'da 1 ve Şırnak'ta 1 olmak üzere toplam 2 yerleşimin imar planı işi tamamlanmıştır.
- Diyarbakır'da 1, Adıyaman'da 1 ve Şırnak'ta 1 olmak üzere toplam 3 yerleşimin imar planı çalışmaları devam etmektedir.
- Harmanlı (Adıyaman), Hani (Diyarbakır) ve Aydınlar (Siirt) olmak üzere toplam 3 yerleşimin imar planı ihaleleri yapılmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Tablo 29: 2009 Yılı İmar Planları

Yerleşim Adı	Sözleşme Tarihi	İşe Başlama Tarihi	İşin Süresi (Takvim Günü)	İşin Bitiş Tarihi
Kasrik (Şırnak)	13.03.2008	26.03.2008	180	Devam ediyor
Eğil (Diyarbakır)	08.10.2008	15.10.2008	210	Devam ediyor
Çelikhan (Adıyaman)	18.05.2007	30.05.2007	210	Devam ediyor

1.3.2. Altyapı Koordinatörlüğü Tarafından Yürütölen Proje ve Faaliyetler

1.3.2.1. GAP Bölgesi Katı Atık Yönetimi

2008 yılına kadar, Adıyaman (Merkez), Batman (Merkez), Siirt (Merkez), Kilis (Merkez), Nizip (Gaziantep) ve Bismil (Diyarbakır) Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projeleri tamamlanarak belediyelerine teslim edilmiştir.

Kilis (Merkez) ve Nizip (Gaziantep) Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projesi İnşaat çalışmaları devam etmektedir.

1.3.2.2. Kahta Kanalizasyon Projesi

Kanalizasyon Projesi tamamlanmıştır, arıtma tesislerinden Güney 2 tamamlanarak işletilmek üzere belediyesine teslim edilmiştir. Güneybatı 1 inşaatı ise % 65 oranında tamamlanmış olup inşaat çalışmalarına devam edilmektedir.

1.3.2.3. GAP Bölgesi Köy İçme Sularının Yaygınlaştırılması

GAP Bölgesi'nde bulunan susuz köylerin yer altı suyu etütlerinin yapılarak, bu köylerin hijyenik koşullarda sağlıklı içme suyu kaynağına kavuşturulması amacıyla alınan sondaj makinesi ile 1998-2009 dönemi itibarıyla 85.487 metre sondaj gerçekleştirilmiş; 289'u sulu toplam 421 adet kuyu açılmıştır.

2009 yılında Adıyaman iline bağlı köylerde toplam 9184 metre sondaj yapılmış ve 38'i sulu olmak üzere 56 adet kuyu açılmıştır.

Tablo 30: İller İtibarıyla Sondaj Çalışmaları Envanteri (1998-2009)

İli	Açılan Kuyu Sayısı				Metraj	Hizmet Götürülen		
	Sulu	Kuru	Terk	Toplam		Köy, Mezra	Diğer	Toplam
Adıyaman	85	33	18	136	24 937	95	10	105
Batman	16	14	2	32	5 908	33	2	35
Diyarbakır	-	-	-	-	-	-	-	-
Gaziantep	-	-	-	-	-	-	-	-
Kilis	19	4	5	28	4 924	12	9	21
Mardin	104	15	7	126	27 088	87	14	101
Siirt	-	-	-	-	-	-	-	-
Şanlıurfa	10	12	5	27	3 560	13	3	16
Şırnak	55	8	9	72	19 070	46	14	60
Toplam	289	86	46	421	85 487	286	52	338

1.3.3. Çevre, Kültür ve Turizm Koordinatörlüğü'nün Proje ve Faaliyetleri

1.3.3.1. Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi

Hasankeyf'te yürütülen 2009 yılı arkeolojik kazı dönemi, 15 Mayıs 2009 tarihinde başlamış, kazı alanlarında bulunan yapıların sağlamlaştırma ve basit onarım çalışmalarının tamamlandığı 15 Aralık 2009 tarihinde sona ermiştir. Prof. Dr. Abdüsselam Uluçam kazı başkanlığında yürütülen söz konusu çalışmalarda; 4 öğretim görevlisi, 10 uzman sanat tarihçi ve arkeolog, 69 öğrenci ile kazı çalışmalar boyunca 433 işçi ve usta çalıştırılmıştır.

Kazı giderleri GAP İdaresi Başkanlığı ve DSİ Genel Müdürlüğüne karşılanmıştır. Hasankeyf Kaymakamlığı da proje kapsamında malzeme alımına katkıda bulunmuştur.

2009 yılı çalışmaları 4 ana başlık altında gerçekleştirilmiştir.

a) Kazı Çalışmaları: Mardinike Külliyesi (Sahil Sarayı, Büyük Saray, Haydar Baba Zaviyesi, Artuklu Köşkü ve Höyükte kazı çalışmaları yapılmıştır.

b) Çevre Düzenlemesi ve Basit Onarım Çalışmaları: İç Kale'de toprak tahliyesi ve mağara temizliği çalışmaları, kazı alanlarında temizlik çalışmaları, kazı alanlarında yapılan basit onarım çalışmaları, Büyük Saray'da acil onarım ve sağlamlaştırma çalışmaları ve Artuklu Köşkü'nde acil onarım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

c) Laboratuvar Çalışmaları: Seramik, seramik belgeleme, seramik restorasyon-konservasyon ve metal objeler konservasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

d) Diğer Çalışmalar: Belgeleme çalışmaları, video ve fotoğraf çekimleri, çizimle belgeleme (rölöve, restitüsyon, restorasyon, acil önlem) çalışmaları yaptırılmıştır.

1.3.3.2. GAP Bölgesi'nde Suyun Verimli Kullanımı Konusunda Kapasite Geliştirme Programı

GAP Bölgesi'nde su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını temin etmek üzere suyun etkin ve verimli kullanılmasına yönelik uygulamaları artırmak, kapasite gelişimini sağlamak ve yerel halkın bu konudaki bilinç düzeyini yükseltmek amacıyla gerçekleştirilen bir projedir. GAP Bölgesi'ndeki yerel yönetimlerde ve diğer kamu kurumlarında çalışan personelin suyun verimli kullanılması konusunda teknik kapasitelerini geliştirmek; öğretmen ve öğrencilerin, kadın ve çocukların, su kullanıcılarının (ev, sanayi, tarım) bu konuda sorumluluğunu, bilgi ve bilincini artırmak; kurumlar arası sorumluluk paylaşımını belirlemek; suyun gereksiz tüketimini azaltmak; kuraklığı önleyici tedbirlerin alınmasını, yeni teknolojilerin eğitimlerle bölgede kullanılmasını sağlamak; lider çiftçi yetiştirme programlarında genç çiftçileri doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı konusunda eğitmek ve ekolojik dengenin korunmasını sağlayarak çevre kirliliğini önlemek hedeflenmektedir.

Söz konusu Proje üç yıllık olup, her yıl üç ili kapsayacak şekilde uygulanması öngörülmüştür.

Eğitim programı; 2009 yılında Adıyaman, Gaziantep ve Kilis'te suyun tarımda, kentsel alanda ve hijyen sağlamada kullanımı konularında olmak üzere üç başlık altında gerçekleştirilmiştir.

Eğitime; üniversiteler, il belediyelerinden teknik personeller, İl Özel İdaresi Genel Sekreterlikleri, illerin Çevre ve Orman, Tarım, Sanayi ve Ticaret, Millî Eğitim, Sağlık, Müdürlükleri, Devlet Su İşleri Şube Müdürlükleri, İl ve İlçe Müftulukları, İlçe Belediye ve Ziraat Odası Başkanlıkları, Sulama Birlikleri, Odalar, STK'lar, muhtarlar ve yerel halktan katılım olmuştur. Kilis'te 261, Adıyaman'da 313 ve Gaziantep'te 303 kişi katılmıştır.

Eğitim sonucunda; tüm katılımcıların su ve kuraklık ilişkisi, kuraklığı azaltıcı önlemlerin alınması, ekolojik dengenin korunmasına yönelik projelerinin yaygınlaştırılması, atık suların yeniden kazanılmasının önemi,

çevre kirliliğinin önlenmesi, doğal su kaynaklarının korunması gibi konularda kapasitelerinin gelişimi sağlanmış olup, özellikle öğrencilerin, suyun verimli kullanımı konusunda bireysel ve toplumsal sorunun farkında olma bilinci geliştirilmiştir.

Eğitim kapsamında suyun yerinde ve doğru kullanımı resimlerle, videolarla ve yazılı olarak anlatılmıştır. Eğitim sonucunda katılımcılara "Su Eğitimi Sertifikası" verilmiştir.

1.4. ULUSLARARASI İLİŞKİLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.4.1. GAP Bölgesi'nde Sele Maruz Kalan Alanlarda Sel Riskinin Azaltılması Projesi

Proje, Ekim-Kasım 2006 tarihlerinde GAP Bölgesi'nde meydana gelen sel felaketinin fiziksel ve sosyal etkilerini azaltmak, sel riskini önlemek ve yerel idarelerin kapasitelerini artırmak amacıyla hazırlanmıştır. Başlangıç ve bitiş tarihi Kasım 2007 - Kasım 2010 olan proje AB finansman desteğiyle gerçekleştirilmektedir.

Bütçesi 17,2 milyon Avro (14 milyon Avro AB finansmanı, 3,2 milyon Avro ulusal eşfinansman) olan proje iki bileşenden oluşmaktadır:

1- Hibe Programları :

- Fiziksel Planlama ve Altyapı Hibe Programı (16 proje –Bütçesi: 12,8 milyon Avro)
- Sosyal Destek Hibe Programı (21 proje - Bütçesi: 2,2 milyon Avro)

2 – Kapasite Geliştirme

Hibe Programları bileşeninde 2009 yılında gerçekleştirilen başlıca faaliyetler şöyledir:

- 9 ilde vali ziyaretleri ve paydaşlarla çalışma toplantıları yapılmıştır.
- Hibe projelerinin risk analizleri tamamlanmıştır.
- Hibe Uygulama ve Satınalma Rehberleri hazırlanmıştır.
- 20 Şubat 2009 tarihinde projenin açılış töreni gerçekleştirilmiştir.
- WEB portalını www.gapsel.org adresinde ve İzleme Bilgi Sistemi <http://ibs.gap.gov.tr> adresinde faaliyete geçmiştir.
- GAPSEL Ortak İzleme Rehberi hazırlanmıştır.
- Hibe Programı kapsamında Hibe Uygulama ve Satınalma Eğitimleri, İBS Eğitimi, Görünürlük ve İletişim Eğitimi, Kayıt Tutma ve Muhasebeleştirme Eğitimi, Ara Mali ve Teknik Rapor Eğitimi verilmiştir.
- Hibelere 1.,2. ve 3. izleme ziyaretleri ve destek ziyaretleri yapılmış; ihale dosyalarının, küçük bildirimlerin ve zeyilnamelerin hazırlanmasında hibe faydalanıcılarına destek verilmiştir.

37 Hibe projesinden 10 tanesi (Şanlıurfa ilinde 3 adet sosyal proje, Batman ilinde 2 adet sosyal 1 adet altyapı projesi, Mardin ilinde 1 adet altyapı projesi, Şırnak ilinde 1 adet sosyal proje ve Siirt ilinde 1 adet sosyal, 1 adet altyapı projesi) Aralık 2009 itibarı ile tamamlanmıştır.

Kapasite Geliştirme bileşeninde 2009 yılında gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

- Paydaş analizi çalışması ve kapasite oluşturma ihtiyaç analizi tamamlanmış, Türkiye ve AB üye

ülkelerindeki sel ve afet mevzuatını karşılaştıran “Sel Risk Yönetmeliği Karşılaştırma Raporu” hazırlanmıştır.

- GAP Bölgesi'nin dokuz ilinde dört farklı hedef grubuna dört farklı konuda eğitimler verilmesini öngören detaylı bir Eğitim Eylem Planı hazırlanmıştır. Şubat ve Mayıs 2010 ayları arasında eğitimlerin dokuz ilde verilmesi planlanmaktadır.

- Diyarbakır ilinin Bismil ilçesi pilot proje alanı olarak seçilmiştir. Seçilen alanda sel risk haritalarının hazırlanması planlanmaktadır. Bu amaçla, uluslararası ve yerel uzmanlardan oluşan bir ekip kurulmuş, veri toplanması ve saha analizi çalışmalarına başlanmıştır.

- Birinci Yönlendirme Komitesi toplantısı Şanlıurfa'da Kasım 2009'da ilgili paydaşlarla çok yüksek bir katılım ile gerçekleştirilmiştir.

1.4.2. Diğer Faaliyetler

5. Dünya Su Forumu (16-22 Mart 2009)

Suya dayalı sorunlara, bunların insanlar için gittikçe artan önemine vurgu yapan Dünya Su Forumu'nun beşincisi, “Su İçin Farklıkların Birleştirilmesi” ana teması ile 16-22 Mart 2009 tarihleri arasında İstanbul'da Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi ile Dünya Su Konseyi tarafından ortaklaşa düzenlenmiştir.

5.Dünya Su Forumu tematik, politik ve bölgesel olarak üç temel süreçten oluşmaktadır. Tematik süreçte, Küresel Değişimler ve Risk Yönetimi, İnsani Kalkınmanın ve Binyıl Kalkınma Hedeflerinin Geliştirilmesi, İnsani ve Çevresel İhtiyaçlar Dikkate Alınarak Su ve Kaynakların Korunması ve Yönetimi, İdare ve Yönetim, Finans, Eğitim ve Kapasite Geliştirme olmak üzere 6 adet tema yer almıştır . Bu temalar kapsamında ise toplam 23 konu, yaklaşık 115 oturum ve çok sayıda etkinlik düzenlenmiştir.

Tema 1, Küresel Değişimler ve Risk Yönetimi altında yer alan “Su Konulu Göç, Değişen Arazi Kullanımı ve İnsan Yerleşmeleri” konulu başlık, ülkemizi temsilen GAP İdaresi tarafından, Birleşmiş Milletler Üniversitesi Çevre ve İnsan Güvenliği Enstitüsü ve Birleşmiş Milletler Su Kapasitesi Geliştirmede 10 Yıl Programı ile birlikte düzenlenmiştir. Bu oturumun planlanması ve hayata geçirilmesi bu kurumlarla birlikte GAP İdaresi'nin yakın işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

Bu oturum sonucunda, GAP'ın uluslararası platformda tanıtımının yapılması sağlanmış, çeşitli işbirlikleri geliştirilmiş ve birtakım proje fikirleri oluşturulmuştur. Ekim 2009'da ise bu konu başlığının altında gerçekleştirilen sunumların özetlerini, tartışmaları, sorunları ve önerileri içeren bir kitapçık yayınlanmıştır.

1.5. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.5.1. Tasarım ve Dokümantasyon Koordinatörlüğü

Tasarım Çalışmaları

- GAP Eylem Planı tanıtım hazırlıkları kapsamında dokümanlar tasarlanarak renkli çıktıları hazırlanmıştır.

- GAP Eylem Planı Tanıtım Sunuşu hazırlanmıştır.
- GAP Slayt Gösterisi ve GAP Genel Sunuşu güncellenmiştir.
- GAP Eylem Planı ek basımı yaptırılmıştır.
- 12 adet toplantı DVD'ye aktararak deşifreleri yaptırılmış ve çoğaltılmıştır.
- 20 adet etkinlik ve toplantının fotoğrafları çekilmiştir.
- 3 adet yabancı yayına GAP ilanı tasarlanmıştır.
- Çeşitli sertifika, teşekkür belgesi, yaka kartları vb. tasarlanmıştır.

Dokümantasyon Çalışmaları

2009 yılı içerisinde çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından, sivil toplum örgütlerinden gelen yayınlar kayda alınmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışında yapılan GAP İdaresi'nin katıldığı toplantılara ve GAP İdaresi'nin düzenlemiş olduğu sempozyumlara, eğitim seminerlerine vb. ücretsiz yayınlarımızdan; Türkçe ve İngilizce 2185 adet verilmiştir.

Kurum personeline, öğrencilere ve akademisyenlere ödünç olarak yayın verilmiştir.

2008 yılı içerisinde basımı yapılan GAP Eylem Planı (2008-2012) yayınının dağıtımı yapılmıştır.

1.5.2. Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

Tablo 31: Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü 2009 Yılı Organizasyonları

	Yurtiçi	Yurtdışı	Toplam
Toplantılar	20	4	24
Fuarlar	1	-	1
Ziyaretler	8 Heyet 130 Kişi	6 Heyet 84 Kişi	14 Heyet 214 Kişi

Ayrıca bilgi edinme hakkı kapsamında 123 başvuru cevaplanmıştır.

1.6. STRATEJİK PLANLAMA, İZLEME-DEĞERLENDİRME VE KOORDİNASYON GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

GAP İdaresi 2008 Yılı Faaliyet Raporu hazırlanmıştır.

GAP Kamu Yatırımlarında Son Durum Raporu revize edilmiştir.

Başbakanlık, GAP İdaresi'nin bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı ve diğer Bakanlıklardan talep edilen raporlar ve bilgi notları hazırlanmıştır.

Soru önermeleri cevaplandırılmıştır.

GAP ve GAP Bölgesi'ne ilişkin istatistiki bilgilerin yer aldığı "Güneydoğu Anadolu Projesi Yönetici El Kitabı" ve "Rakamlarla GAP" dokümanları güncellenmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın 2009 yılı "Yatırım Programı Teklifi" derlenerek Devlet Planlama Teşkilatına sunulmuş ve vize işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Üçer aylık 4 adet GAP Eylem Planı İzleme Raporu hazırlanmış ve GAP Yüksek Kurulu'na sunulmuştur.

GAP Eylem Planı 2009 Sonu İzleme Raporu hazırlanmıştır.

GAP Eylem Planı kapsamındaki yatırımları içeren 9 adet GAP Eylem Planı İl Raporu hazırlanmıştır.

1.6.1. GAP Eylem Planı İzleme Çalışmaları

2008 yılında gerçekleştirilen GAP Eylem Planı hazırlıkları ve sonrasında planın uygulanma aşamasındaki izleme-değerlendirme çalışmaları GAP İdaresi'nde Yatırımları-İzleme Değerlendirme Koordinatörlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.

10 Nisan 2009 tarihinde **GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi** Ankara'da toplanmıştır. Toplantıda GAP Eylem Planı uygulamalarına ilişkin GAP Eylem Planı İzleme Raporu (2008/4) komite üyesi kurumların üst düzey yetkilileriyle görüşülmüş ve GAP Yüksek Kurulu'na sunulacak hale getirilmiştir.

15 Nisan 2009 tarihinde Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Nazım Erken başkanlığında, Bayındırlık ve İskan Bakanı Faruk Nafiz Özak, milletvekilleri Yahya Akman, Sabahattin Cevheri, Zülfükar İzol, Abdülkadir Emin Önen ve Şanlıurfa Valisi Yusuf Yavaşcan ve kamu kuruluşlarından üst düzey yöneticilerin katılımlarıyla Şanlıurfa'da düzenlenen **22. GAP Yüksek Kurulu** toplantısında, GAP Eylem Planı İzleme Raporu (2008/4) görüşülmüştür.

23 Haziran 2009 tarihinde **GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi** Ankara'da Devlet Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz başkanlığında toplanmıştır. Toplantıda GAP Eylem Planı'nın 2008 sonu durumu ve 2009 yılı uygulamaları görüşülerek Sayın Cevdet Yılmaz'a bilgi verilmiştir.

18 Kasım 2009 tarihinde yine Ankara'da toplanan GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi tarafından GAP Eylem Planı İzleme Raporu (2009/3) görüşülerek GAP Yüksek Kurulu öncesi son düzeltmeler yapılmıştır.

24 Kasım 2009 tarihinde Ankara'da **23. GAP Yüksek Kurulu** toplantısı Devlet Bakanı Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında, Bayındırlık ve İskan Bakanı Mustafa Demir, Tarım ve Köy işleri Bakanı Dr. Mehmet Mehdi Eker, Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu'nun katılımlarıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda GAP Eylem Planı İzleme Raporu (2009/3) görüşülmüş ve aşağıdaki kararlar alınmıştır:

- KOSGEB tarafından, "E.K. 3.3. KOBİ'lerin rekabet güçlerinin artırılması amacıyla yürütülecek bölgesel kalkınma programı kapsamında yatırım projeleri desteklenecektir" eylemine yönelik

olarak “Bütçede yer alan kaynağın “yatırım kredisi” yanında bölgenin ihtiyacına göre belirlenebilecek istihdam, taşınma, ihracat vb. alanlardaki ihtiyaçların karşılanabilmesine yönelik olarak “işletme kredisi” olarak da kullanılması” konusundaki revizyon talebinin kabul edilmesi,

- Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın “S.G. 5.2. Bölge halkının kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılımı teşvik edilecek ve toplumun bütün kesimlerinin bu faaliyetlere erişimi sağlanacaktır” eylemine yönelik olarak “Bölge'de yapılacak Kültür Merkezi sayısının 33'ten 13'e indirilmesi” (Başta Şanlıurfa Merkez olmak üzere, Diyarbakır-Bismil, Diyarbakır-Ergani, Gaziantep-Nizip, Mardin-Kızıltepe, Mardin-Midyat, Mardin-Nusaybin, Siirt-Kurtalan, Şanlıurfa-Siverek, Şanlıurfa-Suruç, Şanlıurfa-Viranşehir, Şırnak-Cizre, Adıyaman-Gölbaşı) ve alınacak yerel katkı oranına göre önceliklendirilerek yapılması konusundaki revizyon talebinin kabul edilmesi,

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın “K.K. 2.4. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın GAP Bölgesi'ndeki kurumsal kapasitesi güçlendirilecek ve etkinliği artırılabacaktır” eyleminde yer alan “Mardin İl Kontrol Laboratuvarı”nın “Gaziantep İl Kontrol Laboratuvarı” olarak redakte edilmesi,

- Ayrıca Şanlıurfa'da kurulması planlanan "GAP Uluslararası Araştırma ve Eğitim Merkezi"nin Diyarbakır'da kurulması ve Şanlıurfa ilinde kurulu bulunan “GAP Toprak ve Su Kaynakları ve Tarımsal Araştırma Enstitüsü” bünyesinde “GAP Sulama Eğitim Merkezi”nin kurulması yönünde revizyona gidilmesi,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Kılavuzlu Barajı Projesinin GAP Eylem Planı kapsamına alınması,

- Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürütülen Şırnak Havaalanı Projesinin GAP Eylem Planına dahil edilmesi,

- İŞKUR'a Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Ekseninde sorumlu olduğu “İŞKUR'un bölgedeki işgücü niteliğinin artırılması, mesleki becerilerin kazandırılması, tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinin ihtiyaç duyduğu işgücünün yetiştirilmesi amacıyla kapasitesi ve etkinliği artırılabacaktır.” eylemini gerçekleştirebilmek için nitelikli personel ihtiyacını karşılamak üzere ödenek tahsis edilmesi,

- Sulama Birlikleri Yasa Tasarısının öncelikli olarak ele alınması ve yasalaştırılması için gerekli girişimlerin başlatılması kararlaştırılmıştır.

1.7. İNSAN KAYNAKLARI VE KALİTE SİSTEMLERİ GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.7.1. Personel İşleri Koordinatörlüğü

Tablo 32: Personel İşleri Koordinatörlüğü Tarafından Verilen Hizmetler

Verilen Hizmetler	İşlem Sayısı
Açıktan atanan personel işlemleri	8
Naklen atanan personel işlemleri	-
Görevlendirilen geçici personel işlemleri	8
Kurumuna iade edilen kur.izinli personel işlemleri	-
Kurumuna iade edilen geçici personel işlemleri	1
Emekli olan personel işlemleri	5
İstifa ve vefat eden personel işlemleri	6
Naklen ayrılan personel işlemleri	7
Personel sicil dosyası işlemleri	25
Personel yıllık sicil raporu işlemleri	89
Personel disiplin işlemleri	-
Personel sağlık ve izin işlemleri	2 015 sağlık + 1 300 izin
Personel intibak işlemleri	5
Personel terfi işlemleri	102
Seyahat işlemleri (yurtiçi-yurtdışı)	410
Mal bildirim işlemleri	89

1.7.2. Organizasyon, Metot ve Kalite Sistemleri Koordinatörlüğü'nün Faaliyetleri

2008 yılında gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri;

Tablo 33: 2009 Yılında Gerçekleştirilen Eğitim Faaliyetleri

Eğitimler	Katılan Kişi Sayısı
Yurtdışı	4
Yabancı Dil	-
Mesleki Uzmanlık	-
Kişisel Gelişim	-
Uzmanlık	-
Toplam Personel Sayısı	4

1.8. İDARİ VE MALİ İŞLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

2009 yılında 18 adet ilanlı, 234 adedi doğrudan temin yolu ile, 5 adedi Devlet Malzeme Ofisi (DMO) aracılığı ile olmak üzere toplam 257 adet mal ve hizmet alımı gerçekleştirilmiş ve bu ihalelerden 1 adedi pazarlık usulü ihale, 3 adet doğrudan temin iptal edilmiş, diğer satın alımlar (ihale/doğrudan temin) sorunsuz olarak tamamlanmıştır.

Ekonomik ömrünü tamamlamıŐ olan 11 adet araç açık artırma usulü ihale ile satılmıŐtır.

11 adet sürücüsüz araç kiralanmıştır.

GAP İdaresi'nin demirbaŐ ve tüketim malzemesi talepleri karşılanmıştır.

Ayniyat kayıtları ve demirbaŐ takibi işlemleri TaŐınır Mal Yönetmeliği gereğince yürütölmektedir.

GAP İdaresi'nin bütçesi hazırlanmış ve mali iŐlemler yapılmıştır.

Yurt içi ve yurt dışı görevli giden personel için 325 adet yolluk tahakkuk işlemleri yapılmıştır.

GAP İdaresi'ne gelen ve giden evrak ile birim evrakına gelen evrakın zaman kaybetmeden dağıtılması sağlanmış ve GAP İdaresi'ne gelen ve giden toplam 8142 adet evrakın tasnif ve dağıtımı yapılmıştır.

Birimlerin ihtiyacı olan hizmetli personelin yönetimi, toplantı salonlarının organizasyonunda teknik ve diğer destek hizmetleri yerine getirilmiŐtır.

Hizmet binaları ve işletim sistemleri ile demirbaŐ eşya ve malzemenin her türlü arıza giderme ve bakım - onarım işleri yapılmış, yapılamayan arızalar için hizmet satın alımı yaptırılmıştır. Yıl içinde yapılan her türlü bakım ve onarım sayısı 57 adettir.

Araçların bakım - onarım işleri toplam 13 adettir.

Daire tabipliğinde 219 hasta muayenesi yapılmıştır.

Günlük 110 kişilik tabldot hizmeti verilmiŐtır.

GAP İdaresi Başkanlığı'nda 12, GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü'nde 19 adet olmak üzere toplam lojman sayısı 31 adettir. Bunların 15'i görev tahsisli, 13'ü sıra ve 3 tanesi Şartlı tahsislidir.

GAP İdaresi Başkanlığı'nda 8 adet daire misafirhane olarak kullanılmaktadır, GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü'nde ise 34 adet oda misafirhane olarak kullanılmaktadır.

1.10. GAP İDARESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Yukarıda ayrıntılı olarak verilen proje ve faaliyetlerin Bölgede gerçekleştirilmesi çalışmalarını dışında GAP İdaresi Şanlıurfa Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülen diğer proje ve faaliyetler şunlardır:

1.10.1. Bölge Müdürlüğü'nün 2009 Yılı Toplantı ve Organizasyonları

Tablo 34: Bölge Müdürlüğü'nün 2009 Yılı Tanıtım ve Organizasyonları

Toplantı	11
Kutlama, Karşılama, Konser ve Törenler	11
Brifingler (Heyet/Organizasyon)	10
Eğitim Kursu	4 Kurs-80 Kişi
Panel	3 Panel-500 Kişi
Fuar	1
TV Radyo - Programı	6
Toplam	46

1.10.2. Ziyaretler

1990-2009 döneminde Bölge'yi toplam 1 756 heyet, 24 164 kişi ziyaret etmiştir.

Tablo 35: 2009 Yılında Bölge'ye Giden Yerli - Yabancı Heyet ve Basın

Yerli Heyet	3/148 Kişi
Yabancı Heyet	10/92 Kişi
Yerli Basın	7/21 Kişi
Yabancı Basın	-
Toplam	20/261 Kişi

2. PERFORMANS SONUÇLARI

2008-2012 dönemini kapsayan GAP İdaresi Stratejik Planı'nda sekiz stratejik amaç ve bu amaçlara ulaşılmasına yönelik hedefler yer almaktadır. Bu amaçlar ve hedefler doğrultusunda 2009 yılı performans göstergeleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Amaç 1. GAP Bölge Kalkınma Planı doğrultusunda kamu ve özel sektör yatırımlarını yönlendirmek için ilgili tüm tarafların katılımıyla konu ve sektör bazında işlevsel plan ve programlar hazırlamak

Hedef 1. 2011 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliği ile GAP Bölgesinde sosyal gelişmenin ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik programlar hazırlanacaktır

Performans Göstergeleri

Tamamlanan ihale sayısı: 1

Hedef 2. 2010 yılı sonuna kadar, ilgili tarafların katılımı ve işbirliği ile GAP Bölgesinde yatırım ortamını iyileştirecek ve geliştirecek strateji belgeleri ve programlar hazırlanacaktır

Performans Göstergeleri

Tamamlanan ihale sayısı: 1

Hazırlanan belge sayısı: 1

Amaç 2. Sektörlerarası entegrasyonu gerçekleştirmek için kurum ve kuruluşlararası entegrasyonu sağlamak.

Hedef 1. GAP Bölgesi'ndeki yatırım ve faaliyetlerin koordinasyonuna yönelik olarak konu bazlı koordinasyon kurulları oluşturulacak ve plan dönemi boyunca her kurul yılda en az bir kez toplanacaktır.

Performans Göstergeleri

Yayımlanan genelge sayısı: 1

Genelgede yapılan güncelleme sayısı: -

Proje sayısı: 6

Hazırlanan strateji belgesi sayısı: 3

Amaç 3. Güneydoğu Anadolu Projesi'ndeki gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve sonuçları ilgili taraflarla paylaşmak.

Hedef 1. 2008 yılından itibaren altışar aylık periyotlarla Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ve sektörlerin performansı ölçülecek ve sonuçlar raporlanarak ilgili taraflarla paylaşılacaktır.

Performans Göstergeleri

Sorumlu kurum ve kuruluş sayısı: 49

Hazırlanan rapor sayısı: 4

Amaç 4. Bölgesel kalkınmayı hızlandırmak için yeni finansman modelleri geliştirmek ve olası fonları yönlendirmek.

Hedef 2. Plan dönemi boyunca, yıllık bazda GAP İdaresi bütçesinin ortalama % 25'i oranında iç ve dış kaynaklardan bölgesel kalkınmaya yönelik faaliyetler için fon bulunacaktır.

Performans Göstergeleri

Proje Sayısı: 3

Amaç 5. Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak, Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek.

Hedef 1. Plan döneminde, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak en az 5 adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.

Performans Göstergeleri

Proje sayısı: 2

Amaç 5. Uluslararası gelişmelerin ve sosyo-ekonomik eğilimlerin izlenerek sürdürülebilir insani kalkınmanın hayata geçirilmesine yönelik olarak, Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda katılımcı ve yenilikçi pilot projeler geliştirmek.

Hedef 1. Plan döneminde, GAP Bölgesi'nde çevrenin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, yoksulluğun önlenmesi ve insani gelişmenin sağlanmasına yönelik olarak en az 5 adet yenilikçi pilot proje geliştirilecektir.

Performans Göstergeleri

Oluşturulan il rekabet konseyleri sayısı: 9

Girişimci destekleme merkezi sayısı: 9

Hedef 2. Plan dönemi içinde, GAP İdaresi tarafından halihazırda uygulanmakta olan pilot projeler tamamlanacaktır.

Performans Göstergeleri

Tamamlanan pilot proje sayısı: 2

Hedef 2. Plan dönemi içinde, GAP İdaresi tarafından halihazırda uygulanmakta olan pilot projeler tamamlanacaktır.

Performans Göstergeleri

Açılacak ÇATOM sayısı: 4

Güçlendirilecek ÇATOM sayısı: 32

Güçlendirilecek Gençlik ve Kültürevi sayısı: 9

Güçlendirilecek Kadın Girişimciliği inisiyatifi sayısı: 5

Gerçekleştirilen imar planı sayısı: 3

Tamamlanan halihazır harita sayısı: 8

Kazı Başkanlığınca gönderilen rapor sayısı: 6

Sürdürülen proje sayısı: 9

Biten proje sayısı: 1

Amaç 6. Yerel kurum ve kuruluşların, sürdürülebilir bölgesel kalkınmaya katkısını artırmaya yönelik olarak kurumsal kapasitelerini geliştirmek.

Hedef 1. Plan dönemi boyunca, GAP Bölgesi'ndeki yerel kuruluşların insan kaynakları kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir program hazırlanacak ve uygulamaya yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Göstergeleri

Gerçekleştirilen Eğitim sayısı: 6

Katılımcı Sayısı: 400

Amaç 7. Ulusal ve uluslararası düzeyde Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tanıtımını yapmak

Hedef 1. Plan dönemi boyunca, belirlenen tanıtım ve halkla ilişkiler stratejisi ve politikalarının uygulanmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Göstergeleri

Hazırlanacak Film Sayısı: 1

Düzenlenecek etkinlik sayısı: 15

Hazırlanacak basılı materyal türü miktarı: 10

Hedef 3. Plan dönemi boyunca GAP'tan elde edilen deneyimlerin ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

Performans Göstergeleri

Gerçekleştirilen Teknik Çalışma Ziyareti: 2

Hazırlanan rapor sayısı: 2

Amaç 8. GAP İdaresi'nin görevlerini daha nitelikli, verimli ve etkin şekilde yerine getirebilmesi için eğitim ve teknoloji desteğiyle gelişmeye açık bir kurumsal yapı oluşturmak, kurum çalışanlarının gelişimini ve iş tatminini sağlamak.

Hedef 5. Plan dönemi boyunca, GAP İdaresi'nin personel varlığının niteliği geliştirilecek ve motivasyonu artırılacaktır.

Performans Göstergeleri

Hizmet içi eğitim sayısı: 4

Performans Verilerinin Kaynakları ve Güvenilirliği

2009 performans programında kullanılan veriler, verilerin kaynakları, elde edilme şekilleri, elde edilme maliyeti ve güvenilir olmasının dayanağı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 36: Performans Verileri Değerlendirme Tablosu

Performans hedefi/göstergesi	Verilerin kaynağı ve elde edilme şekli	Elde edilme maliyeti	Güvenilir olmasının dayanağı
Yayımlanan genelge sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Sistemden yararlanan kurum ve kuruluş sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Zamanında üretilen rapor sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Oturuma katılacak kişi sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Sunulacak tebliğ sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması

Performans hedefi/göstergesi	Verilerin kaynağı ve elde edilme şekli	Elde edilme maliyeti	Güvenilir olmasının dayanağı
Katılım sağlanacak ulusal fuar sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Katılım sağlanacak uluslararası fuar sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Yapılan eğitim sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Eğitime katılacak personel sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Hazırlanmasına başlanılan belge sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Yüksek	Ölçülebilir olması
Tamamlanan ihale sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Tamamlanan proje sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Sürdürülen proje sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Gerçekleştirilen eğitim sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Eğitime katılanların sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Sunulan proje sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Hazırlanan pilot proje sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Yüksek	Ölçülebilir olması
Oluşturulan girişimci destekl. merkezleri sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Oluşturulan il rekabet konseyleri sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Orta	Ölçülebilir olması
Çalışma seyahati sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması
Toplantı sayısı	Mevzuata Uygun Arşiv Bilgi Sistemi	Düşük	Ölçülebilir olması

IV.KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GAP İdaresi 2008-2012 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları yürütülürken GAP İdaresi'nin kuvvetli ve zayıf yönlerini detaylı olarak belirlemiştir. Bu başlıklar altında belirlenmiş konular aşağıda özetlenmiştir.

A. GÜÇLÜ YÖNLER

- 1- GAP İdaresi'nin bölgesel kalkınma alanındaki ilk ve 18 yıllık bir deneyime sahip kurum olması.
- 2- Dünyadaki yeni kalkınma yaklaşımlarının benimsenmesinde ve uygulanmasında öncü ve örnek kurum olması.
- 3- Bölgeye ilişkin güçlü bir veri kaynağı ve arşive sahip olması.
- 4- Farklı meslek gruplarından personelin çalışması.

B. ZAYIF YÖNLER

- 1- İdare'nin görev süresindeki belirsizlik.
- 2- Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmamış olması nedeniyle İdare'nin çok geniş görev tanımına rağmen yaptırım gücünün ve diğer kuruluşlar üzerinde yönlendirici etkisinin olmaması.
- 3- İdare'nin genel bütçeye dahil edilmesi ile hareket alanını sınırlaması ve bütçe olanaklarının kısıtlı olması.

C. DEĞERLENDİRME

İdare'nin belirli aralıklarla, personeli ve paydaş kurumların katkıları ile yaptığı değerlendirme çalışmaları (SWOT) sonucunda, kuruluşun mevcut durumu ile güçlü ve zayıf yanları belirlenmiştir.

İdare sorumlu olduğu proje ve proje bölgesi ile ilgili olarak dünyadaki ve GAP Bölgesi'ndeki değişen şartlar ve kalkınma prensiplerini dikkate alarak kalkınma planları ve projeler hazırlamakta ve uygulamaktadır.

Ancak, personeldeki en büyük sıkıntı İdare'nin görev süresinin belirsizliği ve personel özlük haklarının yetersizliğidir. Ayrıca, İdare'nin görev ve sorumlulukları ile ilgili düzenlemenin de yapılması gerekmektedir.

Ülkemizin son dönem kalkınma yaklaşımında değişiklik olmuştur. Avrupa Birliği'nin bölgesel düzeyde uyguladığı müktesebata uyum çerçevesinde; İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması çalışması tamamlanmıştır. Bu çalışma sonucunda; Düzey 1 olarak 12, Düzey 2 olarak 26 ve Düzey 3 olarak da 81 (il) İstatistiki Bölge Birimi tanımlanmış olup, Bakanlar Kurulu'nun 2002/4720 sayılı kararı 22 Eylül 2002 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Bu bağlamda Düzey 2 seviyesinde Kalkınma Ajansları kurulması kararlaştırılmıştır.

10 Kasım 2008 tarihinde bölgenin bütün illerine hizmet edecek Gaziantep, Mardin ve Şanlıurfa Kalkınma Ajansları kurulmuştur. Ajansların Kalkınma Kurulu ve Yönetim Kurulu toplantıları 22 Aralık 2008 tarih itibarıyla yapılmıştır.

İlgili kanunda geçici bir madde ile bu 3 ajansın çalışmalarının koordinasyonu GAP İdaresi'ne bırakılmıştır. Ancak, İdare'nin yetki ve sorumlulukları ile ilgili konu tam olarak netleşmemiştir.

Ayrıca, 2008 yılında GAP Eylem Planı hazırlanmış ve GAP Eylem Planı'nın izlenmesi ve kurumlararası koordinasyonun sağlanması görevi GAP İdaresi'ne verilmiştir. Bu çerçevede GAP İdaresi üçer aylık dönemler itibariyle GAP Eylem Planı İzleme Raporu hazırlamakta, uygulamadaki gelişmeleri Plan İzleme ve Yönlendirme Komitesi toplantılarında görüşmekte ve gerekli kararların alınması için dönem raporlarını da yılda iki kez toplanan GAP Yüksek Kurulu'na sunmaktadır.

GAP Eylem Planı'nda Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi ekseninde "KK.3.1. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının kurumsal kapasitesi güçlendirilecektir." Eylemi yer almaktadır. Bu eylemin gerçekleştirilmesindeki ilk adım olarak GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 02.03.2009 tarihi itibariyle Şanlıurfa'ya taşınmıştır. Ancak, "kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi" için gerekli olan nitelikli ve yeterli personel istihdamı, personelin özlük haklarının iyileştirilmesi, görev tanımlarının netleştirilmesi gibi diğer önemli adımların da atılması büyük önem taşımaktadır.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farklılıkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan kapsamlı ve ülkemiz açısından son derece önemli bir projedir. GAP, bugün, 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.8 milyon ha alanı sulayacak sulama şebekelerinden oluşan su kaynakları geliştirme programının yanı sıra tüm sektörlerdeki yatırımları da içine alan, sürdürülebilir insani gelişmeye dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesi olarak uygulanmaktadır.

GAP kapsamındaki hidroelektrik santrallerinin, kurulu güç itibariyle, % 74'ü gerçekleşmiştir. Ülkemizin hidroelektrik enerji ihtiyacının yaklaşık yarısı GAP'tan karşılanmaktadır. Büyük barajlar tamamlanmış olup, bir milyon hektar alanı sulayacak olan su depolanmış durumdadır. GAP'ın itici gücü olan sulama projelerinin öncelikle gerçekleştirilmesi önem taşımaktadır.

Diğer yandan GAP bir modernleşme projesi olup geleneksel toplumsal yapıyı çözücü ve yeni sosyal ilişki tarzlarını ortaya çıkarıcı bir potansiyele sahiptir. Bu yönüyle projenin başarısının artışında sosyal sermayenin geliştirilmesi özel bir öneme sahip bulunmaktadır.

GAP'ta sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde tek başına kamu yatırımları yeterli değildir. Kamu yatırımları yanında özel sektörün bir şekilde kalkınma süreci içine çekilmesi ve toplumun katılımının sağlanması bir gerekliliktir. Kamu, özel sektör ve toplum arasında karşılıklı güven ve işbirliği ortamının yaratılması ve kurumsallaşması kalkınma sürecine hız vereceği gibi, kalkınmanın sürdürülebilirliğini de mümkün kılacaktır.

Türkiye'deki ilk bölgesel kalkınma kuruluşu olan GAP İdaresi'nin bölgesel kalkınma konusundaki deneyimleri ışığında bölgedeki sosyal ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak yetkilerle donatılması gerekmektedir. GAP Bölgesi'nde yatırım faaliyeti bulunan yaklaşık 40 kamu kurum ve kuruluşu arasındaki koordinasyonu sağlama fonksiyonunun etkinleştirilmesi yönünde gerekli tedbirler alınmalıdır.

GAP İdaresi'nin kurumsal ve finansal sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik yasal düzenlemeler ivedilikle gerçekleştirilmeli; İdare'nin fonksiyonları çerçevesinde ihtiyaç duyulan yeterli sayıda ve nitelikli elamanın istihdam edilmesine yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

T.C. BAŞBAKANLIK

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
Akbayır Mah.104. Cad.1155 Sokak No:2 • Karaköprü 63000 ŞANLIURFA

Tel: 0.414.347 08 20 • Faks: 0.414.347 08 35 • e-posta: gap@gap.gov.tr • www.gap.gov.tr
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Şanlıurfa Tünel Çıkış Ağız P.K. 155 • 63000 ŞANLIURFA

Tel: 0.414.347 93 85 • Faks: 0.414.347 94 55-347 93 90

İRTİBAT BÜROSU

Mesnevi Sokak No:27 • Çankaya 06680 ANKARA

Tel: 0.312.442 23 24 • Faks: 0.312.440 13 60